

EMİS süreci aynasında **metal hareketi**

Metal işçileri çalışma ve yaşam koşullarının ağırlaşması karşısında güncel taleplerini daha güçlü bir şekilde dillendiriyor ve bu talepleri kazanmak için kararlı adımlar atma iradesini güçlendiriyor. EMİS görüşmelerinin başladığı andan itibaren ortaya konulan istek ve coşku, kazanma

çabası bunu ayrıca göstermiş durumda. Gerçekleştirilen eylemlere yansıyan tablo, dayatmalara karşı verilen kararlılık mesajları, patron tehditleri karşısında alınan "greve devam" kararları gelinen yerde biriken öfkenin somut dışa vurumu olarak kendisini gösteriyor. **s.8**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete
ISSN 1300-3585

Sayı 2017 / 05
3 Şubat 2017 * 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak1.net

ASTANA GÖRÜŞMELERİ:

SURİYE SAVAŞINDA YENİ AŞAMA

OHAL koşullarında referandum

Referandum aldatmacasıyla ülkeyi "kesintisiz OHAL" koşullarında yönetmek isteyen Erdoğan'ın OHAL'i kaldırmaya niyeti yoktur.

Brexit sonrası Avrupa Birliği

Kapitalist dünya düzeninin yaşadığı sorunlar, sistemin sütunlarında açılan yarıklar artık yama tutmayacak kadar büyük ve derindir.

Ücretsiz ve nitelikli kreş istiyoruz!

Çocukların sağlıklı gelişiminin önünde bir engel olan "evde çocuk bakımı" işçi-emekçi kadınlara "tek çözüm" olarak sunulmaya çalışılmaktadır.

Greif Direnişi'nin deneyimleri ışığında Metal TİS'lerine hazırlanmak

s.12

Dünyada kriz ve kadınlar

s.20

Astana görüşmeleri;

Suriye savaşında yeni aşama

Astana görüşmelerinde anlaşmaya varan Rusya-İran-Türkiye üçlüsü ortak bir bildiri yayınlayarak Suriye'yi kapsayan bir ateşkes için çaba harcayacaklarını beyan ettiler. Görüşmelere üç devletin yanı sıra Suriye'nin resmi temsilcileri ile "ılımlı" diye tanımlanan muhalifler de katıldı.

'İlmlı muhalif' diye takdim edilenler arasında Türk devletinin himayesindeki cihatçı çeteler de var. Bu çetelerin ideolojik çizgisinin IŞİD'den farkı yok. Pek çok vahşi katliamın da failidirler. Buna rağmen Ankara'daki hamilerinin isteğine uyarak Astana görüşmelerine katıldılar. Rusya'nın sunduğu anayasa taslağında yer alan laiklik vurgusuna karşı çıkan cihatçılardan 'ılımlı muhalif' devşirmek mümkün olacak mı? Orası halen meçhul...

Astana'da masaya oturan AKP iktidarı "elde kalan" çeteler adına söz söyledi. Onları hem himaye etti hem bir 'kart' olarak pazarlık masasına sürdü. Böylece Türk devleti, cihatçı çetelerle aynı safta yer aldığını resmen kabul etmiş oldu. Bu kirli/kanlı işbirliği elbette kimse için bir sır değildi. Buna rağmen AKP şefleriyle medyadaki beslemeleri bu suç ortaklığını ısrarla inkar ediyorlardı. Artık tüm dünya biliyor ki, Suriye halkları şahsında insanlığa karşı suç işleyen bu çetelerin hamileri Ankara'dadır...

Astana görüşmelerinin gerçekleştirilmesi, IŞİD, El Nusra dışındaki cihatçıların Suriye'de yönetimi devirme umutlarının çöküşünün tescilidir aynı zamanda. Elbette bu çöküş, hamiler için de geçerli.

Zira ortak bildiri hem Suriye yönetimini meşru kabul ediyor hem IŞİD-El Nusra çetelerine karşı 'ortak savaş' yürütüleceğini belirtiyor. AKP iktidarının anlaşmaya uyması kolay değil. Ancak Rusya ile arayı iyi tutmaya mahkum olduğu için, açıktan bozgunculuk yapma olanağından da yoksun. Rusya'nın anayasa taslağında Suriyeli Kürtler için kültürel özerklik vurgusunun yer alması ise, bir diğer handikaplarıdır. Görünen o ki, iç politikada mezhepçiliğin yanı sıra Kürt halkına düşmanlığa dayalı ırkçılığı da kullanan AKP'nin "El Bab'dan sonra Menbiç'i de ele geçireceğiz" kabadayılığı berhava oluyor.

Rusya liderliğindeki cephe, en azından belli bölgelerde kalıcı bir ateşkesi ulaştırmayı önemsiyor. Bundan dolayı cihatçıların bir kısmını ateşkesi uymaları şartıyla 'ılımlı' kabul ediyor. Bu aynı zamanda İdlib merkezli cihatçı çeteleri parçalamayı da sağlıyor. Suudi Arabistan, Katar şeyhleri güdümündeki cihatçıların Astana görüşmelerini tanımamaları da parçalanmayı kaçınılmaz kılıyor. Nitekim görüşmeler başladığında cihatçıları arası çatışmalar da şiddetlendi.

Göründüğü kadarıyla süreç, IŞİD dışındaki cihatçıları birbirinden ayırıştırarak. Astana görüşmelerine katılanlar bir yanda, görüşmeleri reddedenler diğer yanda. İkincilerin çatısı ise El Kaide'nin Suriye kolu El Nusra'dır. Bu durumda savaş iki cephede IŞİD ile El Nusra'ya karşı sürdürülecek. Böylece 'ılımlı muhalifleri teröristlerden ayırma' tartışmaları da son bulacak.

Türk devleti güdümündeki cihatçıları ateşkesi riayet etseler de savaş devam edecektir. Çünkü bunların toplam cihatçıları içindeki gücünün en iyi ihtimalle %20'ye tekabül ettiği belirtiliyor. Zaten Esad yönetimi de 'cihatçı teröre karşı savaşın' devam edeceğini, tüm Suriye topraklarının onlardan kurtarılacağını sık sık dile getiriyor. Yani bu aşamada savaş bitmeyecek, ama yeni bir aşamaya girmiş olacak.

ABD, İsrail, Körfez şeyhleri cephesi savaşın bitmesini engellemek için ellerindeki tüm kirli yöntemleri kullanacaktır. ABD, Rojava'da kurduğu üsleri kalıcı hale getirmek istiyor. Trump'ın "güvenli bölge" oluşturmaktan söz etmesi buna işaret ediyor.

İsrail ile Körfez şeyhleri ise hem IŞİD hem El Nusra ile işbirliği yaparak savaş mümkün olduğu kadar uzatmaya çalışıyorlar, çalışmaya da devam edecekler. "Suriye'de yönetimi yıkamadık bari savaşın bitmesini engelleyelim" zihniyetiyle hareket eden siyonist rejimle Körfez şeyhleri, güçleri yettiği sürece bu kirli/kanlı politikalarını sürdüreceklerdir.

Suriye'de ve bölgede, devrimci sınıf ve kitle hareketleri gelişmediği sürece, kapitalist-emperyalist barbarlığın emekçi halklara dayattığı yıkım ve acının sonu gelmeyecektir. Kapitalist-emperyalist sistem ayakta kaldığı sürece "barış anlaşmaları" da, "müzakere masaları" da halkların hiçbir sorununa yanıt üretmeyecektir. Zira kapitalizm savaş ve barbarlık düzenidir.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2017/05 * 3 Şubat 2017 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Meşrutiyet Mah. Kodaman Sk. No: 111/15

Şişli / İstanbul

Tlf. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak1.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

OHAL koşullarında referandum!

Tayyip Erdoğan, Afrika gezisi dönüşünde yaptığı açıklamalarla OHAL sürecinin uzatılacağına sinyalini verdi. Aynı zamanda referandumun OHAL koşullarında yapılacağını da duyurmuş oldu. Erdoğan konuyla ilgili olarak şunları söyledi; *“OHAL ile ilgili olarak da, ‘şurada keselim’ diye bir şey de yok. Biz burada netice alana kadar yola devam edeceğiz. Referanduma OHAL ile gidilmesi çok daha rahat bir zemin de hazırlayabilir. Hükümetin de bu inançta olduğu kanaatindeyim. Çünkü OHAL ile seçim olmaz diye bir şey yok”* dedi.

Bu demeçle Erdoğan OHAL koşullarından sonuna kadar faydalanma niyetini açıkça ifade etmektedir. OHAL bahanesiyle tüm ilerici-muhafazakar sesin bastırılarak, “hayır” çalışmalarının OHAL yasaklarına takılarak engelleneceği ortadadır. Zaten şimdiden böylesi yasaklamalara başlamış bulunuyorlar. Bildiri dağıtan, “hayır” oyunu ifade edenler karakol-ad-

liye koridorlarını şimdiden doldurmaya başladı. Hatta İstanbul’da bu yönlü bir çalışma yaparken bir CHP’li genç silahla vuruldu. Örnekler çoğaltılabilir.

Diğer yandan AKP, devlet bütçesinden “evet” çalışması için sınırsızca faydalanmaya hazırlanıyor. Sadece miting vb. propaganda çalışmaları için değil, “evet” için verilecek rüşvetler için de kesenin ağzı açılacaktır. Bu kirli işleri, OHAL koşullarının verdiği yetkilerle sorunsuzca halledeceklerini hesaplamaktadırlar.

Bunlarla birlikte, halkla alay edercesine, “milli irade” vurguları eşliğinde en “demokrat” AKP imiş gibi algı operasyonu da devam edecektir. Ne de olsa vatandaşa “seçme şansı” verilmektedir! Referandum sürecini ortada demokratik ve özgür bir seçim ortamı varmış gibi yürüteceklerini iddia eden AKP’lilerin, sandıktan çıkan sonuca riayet edeceklerinin ise bir güvencesi yoktur. Zira OHAL ortamında ne hak, ne hukuk dikkate alın-

maktadır.

Şimdiye dek OHAL lütfunu sonuna kadar kullanarak yarattıkları baskı ortamında birden demokratik bir yöntem olarak referandumu hatırlamaları ise, fazlasıyla düşündürücüdür.

Bu kirli ve karanlık ortamda istedikleri anayasa değişikliğini halka “onaylatarak” meşruiyet kazandırmak istemektedirler. “Hayır” çalışması yapanların can güvenliğinin bile olmadığı koşullarda, referandumun meşruiyeti ise şimdiden şaibelidir.

Referandum aldatmacasıyla ülkeyi “kesintisiz OHAL” koşullarında yönetmek isteyen Erdoğan’ın OHAL’i kaldırmaya niyeti yoktur. Bu tabloyu değiştirecek olansa işçi ve emekçilerin sokakta verecekleri mücadelenin gücüdür. Faşist uygulamalarla yaratılan ve derinleştirilmek istenen baskı ve zulüm ortamını delmek için başka bir seçenek yoktur.

Erdoğan’ın miting bütçesi devlet kasasından

Erdoğan, ekonomik krizin nedenleri arasında, israfı da göstermişti. Bu sözle israftan anladığının kendi cebinden harcamak olduğunu, devlet malı denizi yemenin israf olmadığını defalarca kanıtladı. Son olarak da devlet malı denizi “evet” mitinglerinde kullanacağı ortaya çıktı.

Siyasi partiler, referandum süresince kampanyalarını hazineinden aldığı sınırlı bütçe ile yürütecek. Cumhurbaşkanı, bir siyasi parti lideri olmadığı için refe-

randumda seçim bütçesine sahip değil. Seçimlerde “Evet” kampanyası yürüteceğini açıklayan Erdoğan, bu durumda meydanlara ‘devlet olanakları’ ile inecek. Erdoğan’ın harcamaları cumhurbaşkanlığının örtülü ödeneğinden karşılanacak. Yine cumhurbaşkanlığı uçağı, makam araçları, otobüsü referandumdaki gezilerde kullanılacak. Erdoğan, 7 Haziran 2015 seçimleri öncesi örtülü ödenekten Nisan’da 51.5 milyon TL harcarken, Mayıs’ta ise bu rakam 109.1 milyon liraya

yükselmisti.

Elbette bu sadece Erdoğan’a özgü bir durum değil. Sermaye devletinin toplamı için, siyaseti, bürokrasisi her şeyi için geçerli. Devlet malı denizi yemeyen burjuva politikacısı, bürokratı yok gibi. Çünkü sermaye devletinin malı, ağırlıklı olarak işçi ve emekçilerden alınan vergilerle (gasplarla) oluşturuluyor. Yani her işçi ve emekçi bilmeli ki, Erdoğan’ın yapacağı “evet” mitinglerinin parasını işçi ve emekçiler ödeyecek.

Referandum öncesi saldırılar artıyor

Referandum öncesi Kürt siyasetçilere saldırılar artıyor.

27 Ocak’ta Mersin Tarsus’ta HDP eski ilçe eşbaşkanı Orhan Çakmak evine yapılan baskınla gözaltına alındı.

28 Ocak’ta HDP Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş evine yapılan polis baskınıyla gözaltına alındı. Sabah saatlerinde Diyarbakır Adliyesi’ne götürülen Beştaş, 6-8 Ekim Kobanê eylemleri ile Sur’da sokağa çıkma yasağı sırasında katıldığı basın açıklamalarında yaptığı konuşmalar gerekçe gösterilerek “Örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklama talebiyle nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği’ne sevk edildi. Beştaş, çıkarıldığı mahkemede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Ancak savcının itirazı üzerine tekrar gözaltına alınan Beştaş tutuklandı.

12 Ocak’ta kayyım atanan ve 23 Ocak’ta 18 kişi ile birlikte gözaltına alınan Ağrı’nın Tutak ilçe belediyesinin Demokratik Bölgeler Partili (DBP) eşbaşkanı Fırat Öztürk, **30 Ocak’ta** “terör örgütüne yardım ve yataklık” iddiasıyla tutuklandı.

30 Ocak günü HDP Van Milletvekili Nadir Yıldırım, Diyarbakır 2’nci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından KCK ana davası kapsamında yürütülen bir soruşturma gerekçesiyle Diyarbakır Adliyesi’nde gözaltına alındı. Yıldırım mahkemede ifade vermesinin ardından serbest bırakıldı.

HDP Kars milletvekili Ayhan Bilgen, HDP Merkez Yürütme Kurulu’nun (MYK) 6-8 Ekim Kobanê eylemlerine ilişkin aldığı karar ve değerlendirmeleri bahane edilerek açılan soruşturma doğrultusunda “örgüt üyesi olmak” iddiası ile **31 Ocak’ta** tutuklandı.

Aynı gün Adana’nın Seyhan ilçesindeki, Dağlıoğlu, Gülbahçe ve Fırat mahallelerinde polisin eş zamanlı yaptığı baskınlarda, HDP mahalle temsilciliklerinde görevli 13 kişi “PKK üyeliği” iddiasıyla gözaltına alındı.

BELEDİYEYE KAYYIM

Sermaye devleti “milli irade” demagojisini sürdürürken 31 Ocak günü Elazığ’daki DBP’li Karakoçan Belediyesi’ne kayyım atandı. Polis tarafından belediyede arama yapıldı.

Kürt halkının iradesi teslim alınmak isteniyor

Sermaye devleti bir yandan Anayasa referandumuna hazırlanırken öte yandan tüm ilerici-muhafız kesimleri zaptırap altına almak için saldırılarına aralıksız devam ediyor. Kürt hareketi ve siyasetçileri de başından beri bu saldırganlığın hedefi durumunda. TBMM’de alınan kararla dokunulmazlıkların kaldırılmasının ardından, 4 Kasım 2016 tarihinden itibaren HDP’li 59 milletvekilinden 26’sı gözaltına alındı. Aralarında HDP eş genel başkanları Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ ile grup başkan vekilleri İdris Baluken ile Çağlar Demirel’in de bulunduğu 12 milletvekili ise tutuklanmıştı.

HDP’li vekilleri hedef alan gözaltı-tutuklama saldırıları geçtiğimiz hafta içerisinde de devam etti. Son olarak Altan Tan, Meral Daniş Beştaş, Hüda Kaya ve Ayhan Bilgen de gözaltına alındı. Ayhan Bilgen önce serbest bırakıldı, ancak Diyarbakır Başsavcılığı, Beştaş ve Bilgen’in adli kontrol ile serbest bırakılmasına itiraz etti. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’nın itirazı üzerine, Sulh Ceza Hakimliği’nce tutuklanmalarına yönelik yakalama kararı çıkarıldı. Böylece İdris Baluken’in tahliye olduğu günlerde Ayhan Bilgen ve Meral Daniş Beştaş yeniden gözaltına alındı ve tutuklandılar. HDP’nin tüm sözcülerinin tutuklanması ise AKP’nin niyetini açıkça belli etmektedir.

Gözaltı ve tutuklama sadece vekillerle sınırlı değildir. OHAL ilanının sadece ilk aylarında HDP’li 50 belediyeye kayyım atandı. Belediyelere kayyım atama-

ları artarak devam ediyor. Ayrıca gerek belediye eş başkanları, gerekse diğer belediye çalışanları gözaltına alınıyor, tutuklanıyor. Bu terörden HDP üyeleri de fazlasıyla nasibini alıyor. Hemen her gün onlarca HDP’li bir il veya ilçede gözaltına alınıyor. Birçoğu tutuklanıyor.

Kürt siyasetçilerine yönelik yapılan bu saldırılar, devlet zihniyetinin Kürt isyanları sonucu hayata geçirilen İstiklal Mahkemeleri’nden bu yana değişmediğini gösteriyor. Askerlerin kollarına girerek mahkemeye çıkardığı Seyit Rıza’nın ve Ahmet Türk’ün birbirine çok benzeyen fotoğrafları bir kez daha devletin resmi politikasının aynı yüzü olarak tarihe kaydediliyor.

Elbette bu saldırıların, Kürtlere yönelik düşmanlığın arkasında (bölgesel geli-

meleri saymazsak), başkanlık referandumunun çok özel bir yeri olduğunu herkes biliyor. Erdoğan AKP’si bir taraftan “seni başkan yaptırmayacağız” sloganıyla milyonlarca oy alan HDP’ye bir daha bu imkânı vermeyeceğini gösterirken, diğer taraftan da Kürt halkına düşmanlaştırılarak sersemletilmiş MHP tabanından gelecek oyları garantilemeye çalışıyor.

Yaşananlar gösteriyor ki Kürt halkına sadece AKP tarafından düşmanlık beslenmiyor. CHP ile aynı zeminde olan düzenin diğer sahte muhalefet odakları da Kürt halkının diyeceği “hayır”dan uzak durmaya çalışıyor. AKP de bunlara “HDP ile aynı platforma düştünüz” diyerek asıl olarak Kürt halkına düşmanlığı körüklüyor.

Sermaye devletinin Kürt halkına ta-

nıdığı özgürlük alanının sadece hapishane hücreleri olduğu, 100 yıl öncesinden bugüne kelepçeli ellerin aynı ulusun tutsaklığını anlattığı yeniden ve yeniden yaşanarak görülüyor. Devletin imânlarına hangi gerici odak sahip olursa olsun bu gerçek hep baki kalıyor. Diyarbakır’da KCK soruşturmalarında kelepçelenerek sıraya dizilmiş Kürt siyasetçilerinin görüntüleri hala yeniyenken, Ahmet Türk’ün, Gültan Kışanak’ın da çok iyi bildiği 12 Eylül zindanları hep bu gerçeği anlatmıştır.

Diğer taraftan saldırıların geçmişi ne kadar eskiyse Kürt halkının direnişi de o kadar eskidir. Kökleri derinde ve geçmişte olan bir ulusun haklı istemlerini prangaya vurmak da, mezara gömmek de mümkün değildir.

Suruç Katliamı “güvenlik önlemi” yalanını ifşa ediyor

Türk sermaye devletinin emperyalistlerin çıkarlarına bağlı olarak dinci çetelerle kurduğu işbirliği katliamların önünü açarken, sözde “güvenlik önlemi” adı altındaki uygulamalar da katliamlara engel olmayı değil, toplumsal muhalefeti ezmeyi amaçlıyor. Bunun son örneği Suruç Katliamı’nda sorumluluğu bulan polisin “ihmal” üzerine mahkemenin aldığı kararda ortaya serildi.

Katliamda polisin sorumluluğunun ortaya çıkmasına rağmen, Suruç İlçe Emniyet Müdürü hakkında “görevi ihmal ve kötüye kullanma” suçuyla ödülgibi 7.500 TL cezaya hükmeden mahkemenin gerekçeli kararı açıklandı. Mahkemenin gerekçeli kararında, polisin uyarılara ve mahkeme kararına rağmen gerekli önlemleri almadığının altı çizildi.

DAHA ÖNCE SERBEST BIRAKILAN SALDIRGAN ARANIYORDU

Katliamı gerçekleştiren Abdurrah-

man Alagöz’ün daha önce El Kaide’ye yönelik soruşturma kapsamında ifadesinin alındığı ortaya çıkmıştı. Gerekçeli kararda; 20 Temmuz 2015’te gerçekleştirildiği Suruç Katliamı öncesinde de Suruç Emniyet Müdürlüğü’ne Alagöz’ün “terör nitelikli kayıp şahıs” olarak bildirildiği ve Urfa Emniyet Müdürlüğü tarafından 17 Temmuz’da “canlı bomba saldırısı”na karşı önlem alınması uyarısı yapıldığı yer aldı.

MAHKEME KARARINA RAĞMEN GEREKLİ ÖNLEM ALINMADI

Buna paralel olarak Suruç Emniyet

Müdürlüğü tarafından yapılan başvuru üzerine, Suruç Sulh Ceza Hakimliği’nin 8 Temmuz - 8 Ağustos tarihlerinde katliamın yaşandığı bölgeyi de kapsayan alanda arama kararı aldığına değinilen kararda, bütün bunlara karşın katliam öncesinde gerekli önlemlerin alınmadığı belirtildi. Kararda, SGDF’nin açıklama yapacağı Amara Kültür Merkezi’ndeki “önlemler”e ilişkin şu ifadeler kullanıldı: “Suruç Sulh Ceza Hakimliği’nin vermiş olduğu arama kararının Amara Kültür Merkezi’nin olduğu cadde ve sokağı kapsamı, merkezin tek girişinin olması, sanığın görev ve sorumluluğunda ol-

masına rağmen merkez önünde gerekli tedbirleri almayıp içeriye girenlerin kimlik kontrolü ve üst aramasını yaptırmayarak görevinin gereklerini yapmakta ihmal göstermesi ve bu sebeple dışarıdan gelen canlı bombanın park içerisine girerek kendini patlatması sebebiyle savunmalarına itibar edilmemiştir.”

“ÖNLEM” ADI ALTINDA SGDF’LİLERE BASKI YAPILMIŞTI

Kobanê’ye yardım amacıyla SGDF tarafından başlatılan kampanya doğrultusunda kentte yapılacak kamp öncesi Suruç’ta 20 Temmuz günü basın açıklaması yapılacaktı. Sermaye devletinin sözde “emniyet” ve “güvenlik” güçleri bunca tehdide rağmen katliamın önünü açarken, “önlem” adı altında da Suruç’a gelen SGDF’lilerin otobüslerini iki kere durdurmuş, “kimlik” ve “arama” dayatmalarında bulunmuştu.

“ozguruz.org” üzerinden ‘özgür basın’a dair

Basın özgürlüğü ve ‘özgür basın’

Emperyalist-kapitalist dünya her zaman uğrunda dövüştüğünü iddia ettiği değerleri yüz üstü bırakmıştır. Bu karakteristik doğası 1800’lü yıllara, burjuva devriminin yegâne örneklerinden Fransız Devrimi’ne dek uzanır. “Kardeşlik, özgürlük, eşitlik” şiarlarını bayraklaştıran burjuvazi bu değerler altında topladığı ve aslında bu bayrağın asıl taşıyıcıları olan işçi sınıfına nasıl ihanet ederek söz konusu değerlerin içini boşalttıysa, hala “demokrasi”, “barış”, “insan hakları” vb. değerleri diline dolamaya ve aynı anlama gelmek üzere içini boşaltmaya devam ediyor. O, her ne kadar kullanım sıklığı ile işçi ve emekçileri yanıltma arasındaki oranı medyayla, eğitimiyle, baskı ve zor aygıtlarıyla, kısacası elindeki siyasal iktidarın olanca olanaklarıyla arttırsa da gerçekler inatçı bir biçimde kendisini dayatıyor. Zira burjuvazi, bu değerlerin kendi iktidarındaki ‘sınırlarını’ icraatları ile istemeden de olsa ortaya koyuyor. Bu aralar sıkça duyduğumuz “özgür basın” söylemi de bu minvalde içi boşalan ve aslen burjuva düzen içerisinde ayakları havada kalan bir olgu olarak karşımıza çıkıyor.

BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ YOK!

Öncelikle, artık herkesin hemfikir olduğu üzere bu ülkede basın yayın kuruluşlarının özgürce faaliyet göstermeleri, faaliyetleri sebebiyle herhangi bir baskı görmemeleri anlamıyla basın özgürlüğünden bahsetmek mümkün değil. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından gelen AKP darbesi ile basın iyiden iyiye zapturapt altına alınmış ve bu edim kör gözle mazhar olmuş olsa da, 15 Temmuz öncesinde de bu ülkede basın özgürlüğünden bahsetmek mümkün değildi. OHAL ile birlikte değişen tek şey sosyalist, devrimci, demokrat basın üzerindeki baskıların çapının genişlemesi ve tam bir keyfiyetle uygulanmasının yanı sıra, burjuva muhalefetin ve basının dahi sesini kısmaya dönük adımların atılması oldu. Basın emekçilerinin keyfi olarak tutuklanması, AKP medyası dışında hemen hemen tüm TV yayınlarının ve gazetele- rin kapatılması gibi baskılar burjuva sisteminin basın özgürlüğü anlayışını çıplak bir biçimde ortaya koydu.

“TARAFSIZ” BASIN VAR MI?

Bu ülkede demokratik bir hak olarak dahi basın özgürlüğü yok. Elbette bu hakkı kullanabilmek için uğruna mücadele etmek ve her vesileyle bu sistemin

basın özgürlüğüne olan alerjisini teşhir etmek önemli bir yerde duruyor. Fakat, bu demokratik mücadele alanını saklı tutarak sormak gerekirse, burjuva düzen içerisinde özgür/bağımsız basın olabilir mi? Soruyu hemen cevaplamak gerekirse; tarafı olduğun ve temsil ettiğin çizgi, eğer ki içinde yaşadığın sisteme karşı gelişen mücadeleyi esas almıyorsa, yani devrimci değilse, olamaz!

Konuyu açmak gerekirse ‘tarafsızlık’ olgusu üzerine biraz daha durmak gerekir. Zira şu günlerde burjuva medya ve özellikle de burjuva muhalefet medyası ‘tarafsızlık’ üzerine bolca edebiyat yapıyor. Ve ‘tarafsızlık’ bağımsız olmakla ve dolayısıyla özgür olmakla ilişkilendiriliyor. Ancak Erdoğan’ın “Taraf olmazsan bertaraf olursun” sözü kapitalist sistemin sefil çıkarları içerisinde her konu için olduğu gibi burjuva basın için de geçerlidir. Burjuva medyanın iktidar ve muhalefet kanadıyla bir bütün olarak hizmet ettiği tek şey sömürü sisteminin devamıdır. Rengi ve sesinin tonu değişse de değişmeyen şey sermaye düzenine biattır.

Devrimci basın için de ‘tarafsızlık’ söz konusu değildir. Her ne kadar kulaklara hoş gelen ‘tarafsızlık’ söylemini kullanan devrimci, demokrat basın organları olsa da, gerçekte devrimci basının tarafı bellidir; devrim ve sosyalizm. Gazetemiz Kızıl Bayrak 10. yıl değerlendirmesinde tarafını açıkça ortaya koymaktadır.

“Kızıl Bayrak, adı da içinde olmak üzere her alanda bunun gerektirdiği

*bir açıklık, kesinlik ve toklukla hareket etmiştir. O bir dünya görüşüne, bunun ürünü ideolojiye, Marksizm-Leninizm’e dayanmaktadır; Marks ve Engels tarafından temelleri atılan ve Lenin tarafından geliştirilen bilimsel sosyalizmin 150 yıllık birikimini savunmaktadır. O bir programa, devrimci sınıf partisi programına dayanmaktadır; ‘etrafında birleşilecek ve uğrunda savaşılacak’ bu biricik tutarlı devrimci programı savunmaktadır. Ve elbette o, bu programdan çıkan devrimci stratejik ve taktik çizgiye dayanmakta, tüm yayın faaliyetini buna dayandırmakta, işçi ve emekçilere bunu taşımaktadır.”**

Burjuva sistem içerisinde ancak sermayeden bağımsız olan basın özgür olabilir. Bir başka deyişle, sermaye ile arasındaki tüm köprüleri yıkan bir yayın faaliyeti bağımsız olabilir. Burjuva sistem içerisinde böylesi bir tavır almayan bir basının özgür, aynı anlama gelmek üzere bağımsız olma koşulu ve böyle bir derdi de yoktur. ‘Özgür basın’ kisvesi burjuvazinin elinde işçi ve emekçileri manipüle etmenin bir aracıdır. Burjuvazinin tarihsel deneyimlerine yaslanarak iğdiş ettiği bir değer ve kendi hizmetine koştuğu araçlardan biridir.

BURJUVA DÜZLEMDE ÖZGÜRLÜĞÜN ÖLÇÜTÜ

Sınıf devrimcileri özgürlüğün ölçütünü sermaye düzeninden bağımsızlık ve kapitalizm karşısında pratik-devrimci

konumlanış üzerinden ele alırlar. Ancak belirtmek gerekir ki, burjuva düzlemde özgürlüğün ölçütü de yine maddidir.

Basın kuruluşlarının ‘bağımsız’ olup olmadıklarını görebilmek için, arkalarında boy gösteren finansal desteklere bakmak bile yeterli olacaktır. Geçtiğimiz günlerde Can Dündar’ın ‘özgürüz’ söylemi ile yayın hayatına tekrar başlaması çeşitli tartışmalara konu oldu. “ozguruz.org” isimli yeni yayın kuruluşunun Almanya’da faaliyet gösteren Correctiv isimli bir medya ile işbirliği yaptığı biliniyor. Correctiv’in arkasında ise Soros’un Açık Toplum Vakfı, Deutsche Bank, Alman RTL ve ZDF televizyonları, Google ve Konrad Adenauer Vakfı gibi kapitalist sistemin belli başlı kuruluşları yer alıyor.

Can Dündar’ın ‘tarafsız’ ama tarafı, ‘özgür’ ama bağımlı burjuva medya arenasına kazandırdığı yeni yayın organı beraberinde çokça tartışma getireceğe benziyor. Ardındaki bağlantılardan çok, ‘firari’, ‘casus’, ‘FETÖ’cü’ denilerek yaftalanan Dündar şahsında süregiden bu tartışmalar ne zaman durulur bilinmez ama belirtmek gerekir ki, özgürlüğün ölçütünü finansal desteklerde arayan anlayış, hizmet ettiği sistemin doğası ile tam bir bütünlük içinde çalışmaktadır. Can Dündar çeşitli baskılarla karşı karşıya kalmış burjuva-muhafız bir yayın çizgisine sahip olsa da gerçekler değişmemektedir. “Haberin bağımsızlığını, yazının özgürlüğünü, sözün gücünü birlikte savunalım” çağrısı burjuva sistemde burjuvazinin değerleri üzerinden yapılan bir yayın faaliyetinde iyi niyetten öteye gidemez.

KISTAS, DEVRİMCİ MUHTEVADIR!

Kapitalist sistem içerisinde her konuda kıstas, devrimci muhtevanın kendisidir. Güncel siyasal gelişmelerden tarihsel sorunlara, demokrasi mücadelesinden basın özgürlüğüne dek pusulası devrim olmayanın gideceği yer bellidir; sermaye düzeninin bataklığı. Kimileri bu bataklığın ortasında debelenmekte, kimileri ise kıyısında köşesinde gezinmektedir. Ancak çıktıkları yol aynıdır.

Sınıf devrimcileri basın üzerinde artan baskılara karşı elbette ki ilerici-sol ve muhalif basına destek verecektir. Ancak sınıf devrimcileri, artan baskılar vesile edilerek işçi ve emekçilerin burjuva muhalif basının ‘özgür basın’ olduğu yalanına ikna edilmesine de göz yummayacaklardır.

* (SYKB, Sayı: 2004/24 (16), 19 Haziran ’04)

Eğitimde yeni müfredatın getirecekleri...

Son dönemlerde Milli Eğitim Bakanlığı ilkököl, ortaokul ve liselerde okutulan 53 derste yapılan değişiklikleri taslak olarak yayınladı ve eksikliklerin giderilmesi için taslak programı askıya çıkarttığını belirtti. Eğitim Sen ve Eğitim-İş taslak müfredat hazırlanırken kendilerinin görüşlerinin alınmadığını, bilim insanlarına ve eğitim bilimcilerin görüşlerine başvurulmadığını, programın oldubittiye getirilmek istendiğini ifade ettiler. Nitekim taslak incelendiğinde eğitim sisteminde “gelen gideni aratır” deyiminin vücut bulduğu içler acısı bir durumla karşılaşılıyor. Mevcut eğitim sistemi zaten öğrencilerin sağlıklı ve nitelikli gelişimlerini desteklemezken, yeni taslak eğitim programı da sadece AKP hükümetinin ideolojik ihtiyaçlarına göre tasarlanmış görünüyor.

Taslağa bakıldığında bu tüm açıklığıyla görülmektedir:

- Öncelikle mevcut eğitim müfredatındaki az buçuk bilimsellik kaygısından tamamen kurtulmak adına, canlılığın oluşumu ve evrim teorisiyle ilgili her şey yeni müfredatın biyoloji dersinden çıkarılmıştır. “Evrimsel bir süreçten geçerek oluşmadık, birden yaratıldık” düşüncesi-nin eğitim sürecinde verilmesi hedeflenmiştir. İlkokul ve ortaokulda fen bilimleri dersi, biyoloji yerine astronomiyle başlayacak. Pozitif bilim derslerinin (biyoloji, fizik, kimya, matematik vb.) içeriği boşaltılmış, bilimsel düşünmeye yarayacak konular müfredattan çıkarılmıştır. Böylelikle yeni nesillerin bilimsel gerçekleri ve gelişmeleri görmeden, kafalarını tamamen kuma gömmeleri istenmektedir.

- Yine taslakta fen bilgisi dersinde 4. sınıftan itibaren fen ve mühendislik uygulamalarının işleneceği belirtiliyor. Bu derste öğrenciler ürün tasarlayacaklar ve bu ürünleri 6. sınıftan itibaren pazarlayacak stratejiler geliştirip, ürünlerini tanıtmak için TV, internet ve gazete reklamları

planlayacaklar. Özcesi yeni müfredatla sermayenin çıkarları doğrultusunda piyasaların şartlarına göre eleman yetiştirmek hedeflenmektedir.

- Yeni müfredatın bir diğer kaygısı ise yeni-Osmanlıcı bakış açısıyla emperyalizmi eğitim sürecinde aşmak ve meşrulaştırmaktır. Örneğin lisede okutulan Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinde modern kara, deniz ve hava hakimiyeti teorileri ile mutlak güç olma arzusu, Japonya'nın Uzak Doğu'da yeni bir güç olarak ortaya çıkması konusu özendirilerek işlenecek.

- Bir diğer amaç da eğitim programının dindar ve kindar nesil yetiştirmek için şekillendirilmesidir. Örneğin tarih dersinde “15 Temmuz darbe girişimi, PKK, FETÖ/PDY'nin ortaya çıkış nedenleri ile terörü bitirmeye yönelik tedbirler, SSCB'de yaşanan insan hak ihlalleri” vb. gibi konulara yer verilmektedir. Ayrıca dersler bilimsel bakış açısından tamamen uzaklaşmış, verilmek istenen-

ler ezberletilecek şekilde hazırlanmıştır. Hükümet daha önce eğitimde “bir gün cami dört gün okul” projesini uygulamak istemiş, gelen tepkilerden kaynaklı ertelemişti. Ancak yeni eğitim müfredatıyla diğer okulların programı imam hatip okullarıyla aynı hale getirilerek, bu durumun fazlasıyla telafi edilmesi amaçlanmıştır. Felsefe gibi derslerde, dinsel düşünüş kanunlarına fazlasıyla yer verilerek, düşünemeyen, sorgulamayan, verilen olduğu gibi kabul edecek nesiller yetiştirmek, öncelikli hedef haline getirilmiştir.

- Taslak müfredatın bir diğer önceliği öğrencilere Türk-İslam ideolojisini ve ırkçılığı eğitim sistemi içerisinde aşılamaktır. Bu çerçevede, tarih dersinde SSCB'nin dağılmasından sonra Türkiye cumhuriyetlerin bağımsızlık kazanması, Türkiye'nin Türk dünyasına yönelik kuruluşlarının (TİKA, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar, Türksoy Yunus Emre Enstitüsü, Türk Dünyası Araştırmalar

Vakfı vs.) amaçlarının açıklanması vb. gibi konuların işlenmesi planlanmaktadır.

- Yeni müfredat emperyalist savaşın meşrulaştırılmasını ve içselleştirilmesini de amaçlamaktadır. Bunun için 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın kültürel, bilimsel ve teknolojik gelişmelere etkisi, Irak ve Suriye'de siyasal-sosyal gelişmelerin Türkiye'ye etkileri, Kutul Amare savaşı vb. konular müfredata alınmıştır.

- Yine söz konusu müfredat ve sürmekte olan eğitim-öğretim yılı içerisinde yapılan uygulamalar, öğrenci ve öğretmenlerin zihinlerini ırkçılık zehriyle Ortaçağ'ın karanlığına bulayıp, felç bırakmakla kalmıyor. 15 Temmuz darbe girişimi ile ilgili şiddet içeren görüntülerin küçük yaşta çocuklara gösterilmesiyle, ruhsal anlamda istismar da gerçekleştiriliyor.

Ülkemiz eğitim sistemi, özellikle son yıllarda dinci-faşist AKP iktidarı eliyle daha da gerici bir zemine oturtulmaya çalışılmaktadır. Bunun için de her yıl yeni yeni uygulamalarla altüst edilmektedir. Eğitimin “milliliği”nin yanına bir de dinciliği eklenince bilimsellikten eser kalmamaktadır.

Tek tek ders müfredatlarına karşı olmak artık yeterli olmamaktadır. Tüm ders içeriklerinin çöpe atılmasını sağlayacak bir mücadele hattının örülmesi ve bireylerin sosyal, kültürel ve akademik olarak çok yönlü gelişmelerini sağlayacak eğitime geçişin hazırlıkları toplumsal öncelik haline gelmiştir.

Çocuklara “cami” ödevi

‘Dindar nesil’ yetiştirme hedefleri doğrultusunda evrim teorisinin müfredattan çıkarılması ve ‘cihat’ kavramına ise ‘değerler’ listesinde yer verilmesi gibi adımlar pratik uygulama ile birleşiyor. Hatay Müftülüğü ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) arasında yapılan ‘eğitimde işbirliği’ projesi basına yansımıştı. Bu projenin bir benzeri Afyon'da

fiilen uygulanmaya başlandı.

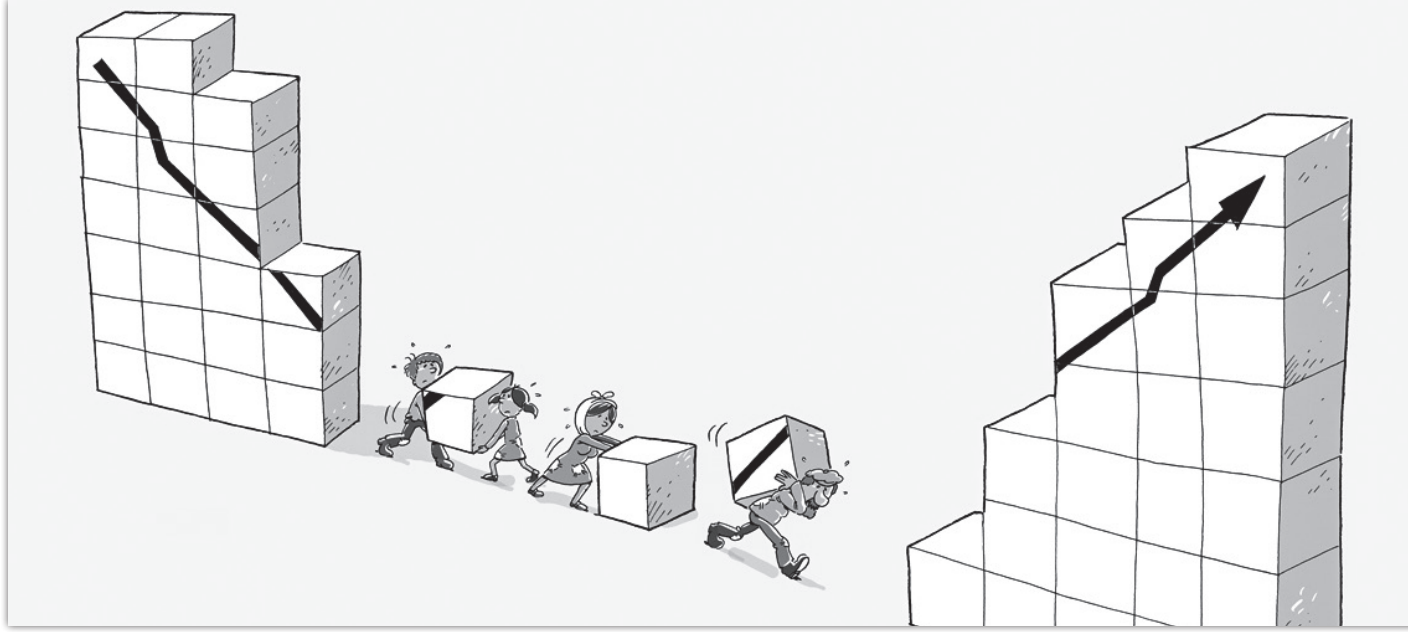
“SOSYAL ETKİNLİK” CAMİYE GİTMEK!

MEB, yarıyıl tatili için öğrencilerin sosyal faaliyetlere katılımının teşvik edilmesi uyarısında bulunmuştu. MEB'in sosyal faaliyet olarak kastettiği etkinliğin ‘camiye gitmek’ olduğu anla-

şıldı. Afyon'da müftülük ve MEB işbirliği ile “Haydi namaza” etkinliği düzenlendi. Buna göre 7-15 yaş arası tüm çocuklar tatil boyunca her gün namaza götürülecekler ve namaz takip çizelgeleri aracılığıyla bu “sosyal etkinlik” imza karşılığında kontrol edilecek.

İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Mevlüt Çınar'ın öğretmenlere kampanyayı teşvik etmeleri talimatı verdiği, “etkinliğin” finalinin Merkez Uydukent Selçuklu Camisi'nde yapılacağı ve çocuklara “ödül” verileceği duyuruldu.

Kapitalizmin krizi derinleşiyor

Türkiye kapitalizmi kriz sinyalleri vermeye devam ediyor. Bu sinyaller dövizden sanayi üretimine, kredi derecelendirmesine kadar birçok alandan geliyor.

Merkez Bankası'nın yayınladığı imalat sanayi kapasite kullanım oranları Ocak ayında, önceki aya kıyasla 1 puan düşüşle yüzde 74,3 oldu. Dövizdeki yükselişi durdurmak için çeşitli hamleler yapan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), buna "çözüm" üretmezken, bankanın döviz rezervlerinin de azaldığı açıklandı.

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch'in Türkiye'nin notunu açıklayacağı ve olumsuz yorumlarda bulunacağı beklentisiyle döviz 3.91 TL'ye kadar yükselirken, Merkez Bankası döviz rezervlerindeki düşüş de kriz eğilimini bir kez daha gözler önüne serdi.

TÜRKİYE'NİN KREDİ NOTU DÜŞÜYOR

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's (S&P), Türkiye'nin kredi notu görünümünü durağandan negatife düşürdü, 'yatırım yapılamaz' düzeyde olan 'BB' notunu ise değıştirmede. Standard and Poor's, Merkez Bankası'nın uyguladığı para politikasının yetersiz kalabileceğini belirtti.

Öte yandan ekonomik güven endeksi, Ocak ayında bir önceki aya göre yüzde 3.9 oranında azalarak 89.2 değerinden 85.7 değerine düştü. Nisan 2009'da bu sayının 83.9 olduğu, o zamandan beri yaşanan en büyük düşüş olduğu söyleniyor.

ENFLASYON ARTIYOR

OHAL'de grev, eylem ve örgütlenmeye dönük baskı ve yasaklar, işten atmalar ve işsizlikteki artışın yanı sıra emekçile-

rin temel ihtiyaçlarının pahalılaşması ve enflasyon da faturayı emekçilerin sırtına yıkmamanın temel araçları oluyor. Bu açıdan, TL'nin dolar ve avro karşısında yaşadığı büyük değer kayıplarının etkisiyle enflasyondaki artış eğilimi de giderek daha fazla açığa çıkıyor.

Nitekim son olarak da Merkez Bankası 2017 ve 2018 enflasyon beklentilerinin arttığını duyurdu. Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya açıklama yaparak enflasyon tahminlerini 2017 için yüzde 6.5'ten yüzde 8'e, 2018 için ise yüzde 5'ten yüzde 6'ya yükselttiklerini belirtti. 2019 yılı enflasyon tahmini ise yüzde 5 olarak açıklandı.

Merkez Bankası'nın gıda enflasyonu-na ilişkin tahminleri ise 2017 için yüzde 8'den yüzde 9'a çıkarken, 2018 için ise yüzde 7 olarak açıklandı.

"Türkiye özgürlüklerin en çok gerilediği ülke"

Freedom House'un (Özgürlükler Evi) hazırladığı rapora göre, Türkiye 2016'da özgürlüklerin en çok gerilediği ülke oldu. "Popülistler ve Otokratlar: Küresel Demokrasiye Çifte Tehdit" başlıklı raporda Türkiye bu yıl da 'kısmen özgür' olarak nitelendirilse de, son on yılda özgürlüklerin en çok gerilediği ülkeler sıralamasında Orta Afrika Cumhuriyeti'nin ardından ikinci sırada yer aldı.

Raporda toplumsal muhalefete, işçi ve emekçilere yönelik çok yönlü baskıların küçük bir kısmına ve öne çıkan sınırlı uygulamalara yer verildi. Sermaye devletin sorumluluğunda gerçekleşen katliamların, açlık sınırının altındaki asgari ücret, kıdem tazminatının ve iş güvencesinin gasp edilmesine dönük kıyımların, grev ve eylem yasaklarının, hapishanelerdeki işkence ve devlet terörünün üzerinde durulmadı.

"Temmuz'da başarısızlıkla sonuçlanan darbe girişimi karşısında Tayyip Erdoğan'ın sert bir otoriterizme sarıldığı" dile getirildi. Öne çıkan başlıklar arasında gazetecilere, kamuya ve milletvekillerine yönelik tutuklamalar, medya kuruluşları ve derneklerin kapatılması yer aldı.

Ayrıca Nijer ve Zambiya'dan sonra Türkiye'de de artık 'seçim demokrasisi' olmadığına dikkat çekildi.

Hapishanelerde fotoğraf yasağı

Sermaye devletin Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, tutsakların ziyaretçileriyle fotoğraf çekirtmesinin "örgütsel propagandaya izin verdiği" ve "toplumsal hassasiyet" gerekçesiyle yasaklanmasına karar verdi. Sermaye devletin tutsakları teslim almaya dönük politikalarının uzantısı olarak alınan kararda şu ifadelere yer verildi: "Kurum düzeni, kişi ve kurum güvenliği, örgütsel amaç, iletişim ve propagandaya imkân verilmemesi, devam eden soruşturmanın aksamaması (Bu çerçevede adli soruşturmaları yürüten savcılardan görüş alınabileceği) ve toplumsal hassasiyet ve beklentiler dikkate alınarak, bu olgulardan bir veya birkaçının olduğuna dair idare ve Gözlem Kurulu üyelerinde bir kanaat oluşması durumunda, tüm kurumda veya bazı örgütler ve kişiler yönünden fotoğraf çekimi kısıtlanabilir."

253. F Oturması: Burhan Kartal serbest bırakılsın!

F Oturması eyleminin 253. haftasında 28 Ocak günü hasta tutsak Burhan Kartal'ın durumuna dikkat çekildi.

Eylemde okunan basın açıklamasında hapishanelerdeki işkencelerin OHAL ile daha da derinleştiğine, yeni anayasa ile de hukuki kılıfa sokulmak istendiğine dikkat çekildi.

"SAĞLAM GİRDİĞİ HAPİSTE HASTALANDI"

Açıklamanın devamında Burhan Kartal ile ilgili şu bilgiler verildi: "48 yaşındaki Burhan Kartal 14 yıldır özgürlüğü kısıtlanmış bir mahpustur. (...) Tutuklandığı-

da herhangi bir sağlık sorunu olmayan Burhan Kartal'ın belirtmiş olduğu başlıca hastalıkları şunlardır: Kalp, ileri derecede prostat, migren, kontrol edilemeyen tansiyon, tansiyondan kaynaklı sol kulakta %35 işitme kaybı, menüsküs, bel fıtığı, böbreklerinde kist ve ciğerlerinde kist."

TEDAVİ BİLİNÇLİ OLARAK GECİKTİRİLİYOR

Erzurum Bölge Hastanesi'nde anjiyo ve 5 böbrek ameliyatının ardından Kartal'ın götürüldüğü Ankara Numune Hastanesi, Hacettepe Üniversitesi Hastanesi ve İstanbul Üniversitesi Hastanesi'nde

gerekli tedavinin yapılmadığı belirtilen açıklamada, gerekli ameliyatların bir buçuk yıldır yapılmadığı ifade edildi. Gerekçe olarak yoğunluk, güvenlik, personel azlığının öne sürüldüğü belirtilen açıklamada, zamanında hastaneye götürülmeyen Kartal'ın tahlillerinin süresi geçtiği için yeniden randevu alındığı, yine hastaneye götürülmediği için de sürecin kendi kendini tekrar ettiği söylendi. Hapishane idaresine dilekçe yazan Kartal'a yanıt olarak jandarmanın sorumlu olduğu, idarenin bir şey yapamayacağı söylendiği belirtilen açıklama Burhan Kartal ve tüm hasta tutsakların serbest bırakılması istenerek sonlandırıldı.

EMİS süreci aynasında metal hareketi

Metal iş kolunda hareketli bir sürecin içerisinde geçiyoruz. Yaşanan bu hareketlilik günümüz sınıf mücadeleleri açısından önemli deneyim ve birikimler yaratarak ilerliyor.

Öncü-devrimci işçilerin bu deneyimlerden gerekli sonuçları çıkarmaları, önümüzdeki süreçlerde gelişebilecek yeni hareketliliklerin başarısı için kritik bir önem taşıyor. Metal iş kolunda geçtiğimiz günlerde yaşanan EMİS TİS süreci ve grev deneyimi ayrıca irdelenmesi ve sonuçlar çıkarılması gereken bir yerde duruyor.

EMİS grevi, 29 Ocak grevi ve Metal Fırtına'nın ardından gelen ilk mücadele olması açısından önemli bir yerde duruyordu. Aynı zamanda, MESS Grup TİS süreçlerinin yaklaştığı bir evrede gündeme gelen EMİS grevi deyim yerinde ise bir "ilk raund" idi.

Metal işçileri bu süreçte bir kez daha toplam olarak sermaye düzenini karşılarında buldular. Hem sözleşme görüşmeleri sırasında hem de grev kararının uygulandığı evrede hayata geçirilen saldırılar ile, bu olguyu pratik olarak bir kez daha hissettiler. Sözleşme görüşmeleri sırasında OHAL gerekçesiyle devreye sokulan eylem, toplantı yasakları sürecin nasıl ilerleyeceğini gösteren ilk veriler olarak kaydedildi.

Daha genel planda, toplumun üzerine çöreklenmiş olan gerici-boğucu atmosfer dolaysız olarak metal işçileri üzerinde de etkiler yaratıyordu. EMİS ve hizmetindeki devlet, bu bütünlüklü cendereyi kendi sefil çıkarları için sonuna kadar değerlendirdiler.

İşte bu atmosfer içerisinde EMİS patronları günü kurtarmak için değil, sınıflar mücadelesi dengesinde ipleri elinde tutmaya kilitlenmiş bir bakış ile geleceğe yönelik hesaplar yaparak hareket ettiler. Kendi içinde ekonomik kayıplarını tek başına hesaba katmayan, ama daha bütünlüklü olarak işçi sınıfını hareketsiz kılacak, mücadele potansiyelini bertaraf edecek, örneğin yaklaşan MESS Grup TİS sürecinin koşullarını daha şimdiden belirleyecek bir misyonla masaya oturdular. Yapabilecekleri bir sınıra dayandığında, grev süreci gelip çatığında ise yine sermaye devleti, "milli güvenlik" gerekçesi ile patronların imdadına yetişti.

Sürecin başından itibaren metal işçilerinin biriken hoşnutsuzluğunun, mücadeleye isteği ve enerjisinin farkında olan EMİS patronları, metal işçilerinin güçlü ve zayıf yanlarını hesaba katan bir poli-

tik hat ortaya koymaya çalıştı. Çalışma ve yaşam koşullarının giderek ağırlaşan tablosu karşısında işçi sınıfı içerisinde biriken enerji ve kararlılığın farkında idiler. Ancak bilinç ve örgütlenme planındaki zayıflıkların ve sendikal bürokrasinin sınıf üzerindeki etkisinin de farkındaydılar. Sonuçta işçilerin fiili grev iradesi karşısında hükümet ve EMİS patronları masaya oturmak ve görüşmelere başlamak için "işe başlama" şartını öne sürdüler. Birleşik Metal-İş Sendikası, greve başlamadan önce masada olan teklifin 10 kuruş üzerine (Grev öncesi ve sonrası arasında ekonomik kazanım farkı her bir işçi için sadece 40-50 TL) sözleşmeyi imzalamış oldu.

İmzalanan sözleşmenin ardından önümüzdeki dönemde, özellikle MESS Grup TİS'lerinde sürecin nasıl işletileceği, patronların nasıl tutum alacakları ve sermaye devletinin bu konuda göstereceği refleksler bir kez daha net olarak gözükmeye başladı. Her şeyden önce MESS patronlarının masaya nasıl bir öneriyle gelecekleri, neyi dayatacakları açıklığa kavuşmuş oldu. (%7-8 sınırı)

Bu süreçte sendika bürokrasisinin oynadığı uğursuz rol bir kez daha gözler önüne serildi. Kamuoyu önünde "Birleşik Metal-İş'in farkı" konusunda dillerine tekerleme ettikleri "biz işçilerle birlikte karar alıyoruz" söyleminin gerçek yaşamda hiçbir karşılığının olmadığını teyit ettiler. Bu konuda atılan kimi adımların ise göstermelik olmanın ötesinde bir işlevi olmadığının altını, son pratikleriyle bir kez daha kalınca çizdiler.

Taslakların hazırlanması sürecinde,

sözleşme kapsamındaki işçilerin taslaklar hakkında hiç bir bilgisinin olmadığı, temsilci toplantılarında işçilerin haklı ve meşru taleplerinin değil de sermayenin baskı ve tehditlerinin öne çıkarıldığı bir süreç işlettiler. Bu ortamda hazırlanan taslakla masaya oturdular.

Masaya oturuş taleplerin dahi yetersiz olduğu, hatta süreç içinde yaşanan gelişmelerin taslaktaki talepleri kuşa çevirdiği bir evrede, EMİS patronlarının net sınıfsal tutumu ve dayatmalarıyla karşılaşıldı. Bir yanda 29 Ocak grevi ve Metal Fırtına'nın basıncı, diğer yanda tabandaki işçilerin mücadele isteği ve enerjisi, bütün bunlara ek olarak farklı fabrikalarda süren "sendikal rekabet" Birleşik Metal-İş bürokratlarını sıkıştıran temel etmenler olarak hayat buldu.

Sonuçta EMİS patronlarının dayatmacı tutumlarına boyun eğerek sürecin ileri bir noktaya gitmesini engelleyecek adımlar atıldılar. İşçilerin ortaya koyduğu mücadele isteği ve kararlılığına yaslanmak yerine, "OHAL", "terör", "sürecin zorlukları" vb. üstüne inşa ettikleri söylemlerin arkasına saklanmaya çalıştılar. Grev oylamaları sürecinden, grev öncesi EMİS'in artı 5 kuruşluk son teklifini sandık kurarak tekrar oylatma çabasına kadar bu tutumlarını sürdürdüler.

Sürecin başından beri greve ve olası yasaklamalara hazırlanmak ve kararlı bir mücadeleye pratiği ortaya koyarak sonuna kadar gitmek yerine, işçileri "sosyal medya hesaplarından" yalıtmaya, dayanışma süreçlerinin önünü kesmeye, kendinden menkul bir grev süreci işletmeye özel bir önem vermeyi tercih etti. İşçilerin basıncı ile çıkılan grevde, alelacele açıklama-

malar yapıldıktan sonra fabrika önlerini boşalttılar. İşçilerin eve gönderilmesinin hemen ardından gelen yasak kararı karşısında, Birleşik Metal-İş yönetimi tarafından "Pazartesi'ye kadar üretim başlayamamak, işçilerle hep birlikte karar vereceğiz" açıklaması yapıldı. Pazar akşamı ise yine işçilerin iradesi sayesinde "yasağı tanımama" açıklaması yapmak zorunda kaldılar ve fiili olarak üretim durdurulmuş oldu. Akşam saatlerinde ise EMİS'in "üretim başlamadan masaya oturmayacağız" şartına karşı işçilere sorulmadan işe başlama talimatı verildi, gece geç saatlerde de yine işçilere sorulmadan sözleşme imzalanmış oldu.

Sürecin en başından sözleşmenin imzalanmasına kadar gerçek bir sendikal demokrasi işletilmemiş, belirleyici irade olarak işçiler yok sayılmıştır. Birleşik Metal-İş bürokratları ekonomik talepler bir yana, işçilerin mücadele isteğini, iradesini ve kazanma kararlılığını sözleşme masasında bırakmıştır. İşçilerin söz, yetki ve karar hakkını hiçe saymıştır.

EMİS süreci, metal işçileri şahsında işçi sınıfı saflarında biriken mücadele potansiyelini ve içinden geçen sürecin ortaya çıkarttığı çok yönlü gelişmeler karşısında izlenmesi gereken mücadele hattını pratik olarak bir kez daha göstermiştir.

Metal işçileri çalışma ve yaşam koşullarının ağırlaşması karşısında güncel taleplerini daha güçlü bir şekilde dillendiriyor ve bu talepleri kazanmak için kararlı adımlar atma iradesini güçlendiriyor. EMİS görüşmelerinin başladığı andan

itibaren ortaya konulan istek ve coşku, kazanma çabası bunu ayrıca göstermiş durumda. Gerçekleştirilen eylemlere yansıyan tablo, dayatmalara karşı verilen kararlılık mesajları, patron tehditleri karşısında alınan "greve devam" kararları geline yerde biriken öfkenin somut dışa vurumu olarak kendisini gösteriyor.

İşçilerin bu iradesi ve kararlılığı sayesinde Birleşik Metal-İş bir noktaya kadar itekleyerek de olsa taşınmıştır. Bunun kendisi mücadele sayfalarına bir kazanım olarak yazılması, işçi sınıfının varolan tablosu açısından bir örnek olarak altının çizilmesi gereken bir olgudur.

Bu süreçte diğer bir temel kazanım ise, EMİS patronlarının ve sermaye devletin metal işçisinin etrafına örmeye çalıştığı yasaklar zincirinin kısmen de olsa parçalanmış olmasıdır. Grev yasağı delinmiş, sonucundan ve süresinden bağımsız olarak fiili grev devam ettirilmiş, EMİS ve hükümet bu irade ile masaya oturtulmuştur. Sermayenin işçi sınıfını hareketsiz kılma girişimleri kırılmıştır. Sadece metal işçileri açısından değil işçi sınıfının toplamı açısından anlamlı, ilerletici bir pratik süreç yaşanmıştır.

EMİS sürecinin bir diğer temel önemde göstergesi ise metal işçilerinin sendikal bürokrasinin zayıflatıcı etkisi karşısında gücünü görmesi, sınırlarını hissetmesi olmuştur. İşçiler arasında sendikal bürokrasiye karşı tepki bir noktaya kadar ilerlese de, varolan tabloyu açacak ve sendikal bürokrasiyi de ezip geçecek güç açığa çıkmamıştır. Çünkü metal işçileri halihazırda bunu olanaklı kılabilecek kanallardan henüz yoksundur. Zira sendikal bürokrasinin parçalanabilmesi fabrika zeminlerinde oluşturulacak taban örgütlenmeleri ve birlikleri sayesinde mümkündür. İşte bugün eksik olan da budur. Mücadeleyi kolektifleştirecek, patronlara olduğu kadar sendikal bürokrasiye karşı da gücünü açığa çıkartabilecek kanalların yaratılması ihtiyacı EMİS süreciyle bir kez daha ortaya çıkmıştır. Tek başına varolan öfke ve tepki işçileri bir yere kadar taşımaktadır.

EMİS süreci bir kez daha göstermiştir ki; sendikal bürokrasinin sınırları aşılmadan, mücadelenin önünde engele dönuşen barikatlar yıkılmadan, bu konuda açık, net ve tutarlı bir mücadele süreci işletilmeden ileriye dönük atılacak her adım yarım ve güdük kalmaya devam edecektir.

Sermaye düzeninin bütün olarak işçi sınıfı karşısında konumlandığı ve bunu fiili saldırılarla birleştirdiği bir yerde "sınıfa karşı sınıf" şiarını rehber edinmek, buna uygun bir konumlanma ve bilinç açıklığıyla hareket etmek, metal işçilerinin saflarını bu bilinç ile sıklaştırmak en küçük hak talebinin kazanılmasında dahi kritik bir öneme sahiptir. EMİS grevi bu gerçeği bir kez daha doğrulamıştır.

O. EKİM

Fabrikada, sendikada, ülke yönetiminde... Söz, yetki, karar işçilere!

Bu dünyada yenilen içilen, oturlan kalkılan, giyinen eğlenilen, yani neredeyse her şeyi biz işçiler üretiyoruz.

Karınca misali çalışan milyonlar çarkları çeviriyor, hayat hayat oluyor!

Çarklar durduğunda da hayat duruyor!

Peki işçinin söz hakkı! Karar hakkı! Ya insanca yaşam hakkı!

Kocaman bir sıfır! İşçi ne fabrikasında, ne sendikasında, ne de ülke yönetiminde bir hiç! Ne söz hakkına, ne karar hakkına sahip.

Evet her yerde sandıklar kuruluyor. Ama sandığı kuranlardan başkası çıkmıyor.

Ne fabrikada, ne sendikada, ne de mecliste durum farklı!

Fabrikada patron ne derse o oluyor. Ondan sonra bol sıfırlı maaşlarıyla profesyonel yöneticiler geliyor, astığım astık kestğim kestik!

Sendikalarda ise sendika ağaları var, onlar ne derse o oluyor! İşyeri temsilcisi ni bile ya onlar atıyor ya da seçmiş gibi yapıp istediklerini getiriyorlar. Sonra da işçiden kestikleri aidatlarla sultanlar gibi yaşayıp gidiyorlar.

Ülke yönetiminde "siyaset" adı altında patronlar konuşuyor, onlar ne isterse o oluyor, patronlar karar veriyor. Zenginliklerinin haddi hesabı yok! Para koyacak yer bulamıyorlar.

Evet bunun için de sandık kuruluyor ama aday olabilenler yine patron, sandıktan çıkanlar yine patron! En fazla sendika beylerinden birileri vitrine konuluyor. Bunun için meclisteki vekillerin çoğu zengin, patron ya da yüksek gelirli memurlar.

Para babalarının her şey olduğu, sadece ve sadece onların karar hakkına sahip olduğu, milyonlarca emekçinin hiçbir şey olduğu, ayak takımı diye dışlandığı bir sistem. Fabrikasından ülke yönetimine kadar!

İşçi haksızlığa uğruyor ama sesini çı-

karamıyor, duyuramıyor, duyursa da yarı alamıyor. Daha fazlasını yaptığında her şey yasak oluyor.

İtiraz etmek yasak, seçmek yasak, grev yapmak yasak!

Sadece aç kalma, verdiklerine razı olma, itaat etme özgürlüğü var!

İşte bunun üzerine de "Başkanlık" sistemi getiriliyor. Her şey tek bir "başkan"ın eline bırakılıyor, o çalacak o söyleyecek.

Sendikada, fabrikada, ülke yönetiminde tek adam!

Grev mi yasaklanacak, yasakla! Kıdem tazminatı mı anında! Eskiden DANIŞTAY vb. gibi organlar vardı, işçi yine de hep hayal kırıklığı yaşasa da biraz umudu olurdu. Şimdi o da olmayacak!

Ama işçiler ne köle, ne oy deposu, ne de aptal!

Biz milyonlarca işçi, emeğimizle hayatı hayat yaptığımız gibi fabrikamızı da, sendikamızı da ve bu ülkeyi de yönetebiliriz!

Hem daha iyi yönetiriz, hem de aldığımız kararlar, yaptığımız tercihler para babaları için değil, emperyalistler için değil, kapitalistler için değil milyonlar

için olur... Zenginden alınır yoksula verilir. O zaman da patronlar ağlar işçiler güler!

İşte biz hem işçiler için demokrasi istiyoruz, hem de bunun için bir işçi demokrasisi istiyoruz!

Fabrikada bir işçinin sadece fabrikasında değil, ülke yönetimine de doğrudan katılabileceği, sözünü söyleyebileceği, alınacak kararlarda ortak olabileceği bir yönetim biçimi istiyoruz.

Nasıl ki, sendikalarda işçilerin işyeri meclisleri aracılığıyla sendikasını yönetmesi, tüm söz ve karar hakkının bu meclislere bırakılmasını istiyorsak neden ülke yönetiminde bu aynı şey olmasın?

Nasıl ki sendika yöneticilerinin maaşlarının en yüksek işçi ücretini aşmaması gerektiğini söylüyorsak, nasıl ki üyelerin beğenmediği yöneticiyi ya da vekili geri çağırma hakkı olmasını istiyorsak bu ülke yönetimi için neden olmasın?

İşte bunun için söz, yetki, karar hakkı işçilere; patronlar değil işçiler yönetsin diyoruz!

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ
26 Ocak 2017

Schneider Enerji'de 30 işçi atıldı

20 Ocak'ta başlayan EMİS grevinde coşkusuyla dikkat çeken Gebze Schneider Enerji işçileri işten atma saldırısıyla karşılaştı.

Gebze TAYSAD'da bulunan Schneider Enerji fabrikasının yönetimi "kriz" bahanesiyle 1 Şubat'ta 30 işçinin işine son verdi.

Grev sürecinde Schneider Enerji iş-

çilerine övgüler dizen Birleşik Metal-İş Sendikası ise "önüne geçemeyiz" diyerek işten atma saldırısını olağanlaştırmaya çalıştı.

Sendikanın bu tutumu karşısında Baştemsilci Reşat Baygın temsilcilikten ve işten istifa etti. Tıpkı 2015 grev sürecinde de grev yasağına karşı direnen Ejot Tezmacı işçilerinin sendika bürokratları

tarafından zorla fabrikaya sokulmasının ardından temsilcilikten ve işten ayrılan baştemsilci İlker Tetik gibi.

Schneider Enerji işçileri grev sürecinde coşku ve kararlılıklarıyla öne çıkmış, grev yasağının ardından da kendilerine sorulmadan sözleşmenin imzalanmasına tepki göstermişti.

Tekstil işçisi yol arıyor

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, altı ayda bir açıkladığı iş kolu istatistiklerinin 2017 Ocak ayı sonuçlarını yayınladı. 2017 Ocak ayı istatistiği diğerlerine göre daha geç bir sürede açıklanmış oldu.

Açıklanan sonuçlarda bir yandan krizin etkisi görülürken, bir yandan da işçi sınıfının örgütlenme ve mücadele eğiliminin arttığı görülmekte.

KRİZİN RESMİ FATURASI: 338 BİN 582 İŞSİZ

29 Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan istatistik sonuçlarına göre kayıtlı işçi sayısı 12 milyon 699 bin 769’a gerilemiş. Son altı aya göre 338 bin 582 kişi azalmış.

2013 Ocak ayı itibarıyla açıklanan istatistiklere göre kayıtlı işçi sayısında en çok azalma yaşanan bir dönem olduğu görülmekte. Bu sonuç krizin resmi rakamlara bir yansıması ve faturanın işçilere ödettirildiğinin bir göstergesi.

TOPLAM SENDİKALI İŞÇİ SAYISINDA SON DÖRT YILDA % 50 ARTIŞ

Toplam sendikali işçi sayısı 46 bin 695 artarak 1 milyon 546 bin 565’e (1.546.565) yükselmiş. 2013 Ocak ayı istatistiğine göre sendikali işçi sayısı 1 milyon bin 671 (1.001.671). Son dört yılda sendikali işçi sayısı % 50 artmış olarak gözüküyor.

Sermayenin sefalet koşullarında yaşamaya zorladığı işçi ve emekçiler, her türlü baskıya rağmen örgütlenmeye ve mücadele etmeye çabalamaktadır. İnsanca bir yaşam için örgütlenerek, yol yürümeye çabalamaktadır.

TEKSTİLDE BAĞIMSIZ SENDİKALAR NEDEN GÜÇLENİYOR

Tekstil iş kolunda son altı ayda bin 658’i sendikali olmak üzere, toplam 5

bin 122 kayıtlı işçi sayısının azaldığı görülmekte. Krizin etkisini gösterdiği son iki yılda 8 bin 478’i sendikali olmak üzere toplam 61 bin 59 kayıtlı işçi sayısının azaldığı da istatistiğe yansımış.

Bu istatistikler içerisinde krizin etkilerini görmeye başladığımız son iki yılda en çok üye kaybeden sendika Türk-İş’e ve DİSK’e bağlı tekstil sendikaları. Türk-İş’e bağlı Teksif Sendikası 8 bin 792, DİSK’e bağlı Tekstil Sendikası ise 1.202 üye kaybetmiş. Aynı süre içerisinde Hak-İş’e bağlı Öz İplik-İş (785) ve bağımsız sendikalar (731) ise üye sayılarını hemen hemen aynı sayıda arttırmış.

Son dört yıllık istatistiklere baktığımızda ise üye sayılarına göre Öz İplik-İş % 24 (5.366), DİSK Tekstil % 5,6 (569) ve bağımsız sendikalar % 74 (1.334) oranında büyümüş.

Sanayi üretimi içerisinde metalden sonra ikinci büyük iş kolu durumundaki ve kayıtdışılığın çok yaygın olduğu tekstilde, genel işçi tablosuna oranla sendikalaşmanın yok düzeyde olduğunu söyleyebiliriz.

Özellikle DİSK’e bağlı Tekstil Sendikası baraj altında kalmamaya çalışırken, Türk-İş’e bağlı Teksif büyük bir üye kaybı

yaşamış durumda. Aynı zaman dilimi içerisinde Hak-İş’e bağlı Öz İplik-İş’in büyümesinde hükümet ve sermaye desteğini unutmamakla birlikte, diğer konfederasyonların yaşadığı güven erimesi de bir faktör durumunda.

Fakat asıl olarak bağımsız sendikaların büyümesine dikkat çekmek gerekiyor. Uzun yıllar tekstilde imzalanan satış sözleşmeleri ve bununla birlikte sendikasızlaşmaya göz yumulmasını göz önüne aldığımızda, bu tabloya konfederasyonlara bağlı sendikalara güvensizliğin doğrudan bir sonucu diyebiliriz.

Daha çok kamu işçiliğini içerisinde barındıran Teksif bürokratlarının tekstil iş kolundaki bu koşulların oluşturulmasındaki payının da DİSK Tekstil kadar büyük olduğu diğer bir gerçek.

Hak-İş’e bağlı Öz İplik-İş ise bugün için hükümet ve sermayenin yedek lastiği, koltuk değneği durumunda.

Her üç konfederasyona bağlı tekstil sendikalarını yöneten ağalar, yıllarca işçilerin söz, yetki ve karar hakkını yok saydı. İşçilerin iradelerini çiğneyerek, tekstil iş kolunda çalışan işçilerin düşük ücret, sigortasızlık ve esneklik gibi koşullara mahkum edilmesinde büyük rol aldılar.

adına yapılan konuşma ile de “söz, yetki, karar” hakkının işçide olduğu bir mücadeleye hattına, taban örgütlülüğünün, fabrika komitelerinin önemine vurgu yapılarak bu temelde örgütlenmek gerektiği ifade edildi.

Söyleşi boyunca çeşitli deneyimler aktararak sendikali-sendikasız işçilerin örgütlü birliğine değinildi. Metal İşçileri Birliği’nde örgütlenmeye çağrı yapıldı.

Toplantıya Adana ve Mersin’deki metal fabrikalarında çalışan işçilerin yanı sıra Mersin Serbest Bölge’de çalışan tekstil işçileri de katılım gösterdi.

Sendika ağalarının yardımıyla patronlar tekstil iş kolunda güvencesiz çalışma ve geleceksiz yaşama koşullarını istedikleri gibi hayata geçirdiler.

SÖZ, YETKİ VE KARAR HAKKI İÇİN TEKSTİL İŞÇİLERİNİN BİRLİĞİNİ VE MÜCADELESİNİ BÜYÜTELİM

Söz, yetki ve karar hakkının işçilerde olduğu, bölüm komiteleri ve bölüm komitelerinin temsilcilerinden oluşan fabrika komitesi tarafından işletilen işçi demokrasisinin bir ürünü olan Greif Direnişi, öncelikle tekstil işçileri olmak üzere tüm işçi sınıfına yol göstermeye devam ediyor.

DİSK ve ona bağlı Tekstil Sendikası’nın bürokratlarının ihanetine uğrayan direniş, yine de işçilerin 60 günlük işgal deneyimiyle işçi sınıfının tarihine adını yazdırmıştır. Sendika ağalarının ihanetine karşı, taşeronluk gibi güvencesizlik sistemine ve sermayenin tüm saldırılarına karşı mücadele yolunu pratik olarak ortaya koyarak işçi sınıfına rehber olacak bir direniş bırakmıştır.

Sempozyum Hazırlık Komitesi olarak tekstil işçilerinin sendika seçme tercihlerini Greif Direnişi’nin deneyimi, örgütlenme ve mücadele ilkeleriyle kurulan, bağımsız sendikalardan biri olan Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası’ndan yana kullanmaya çağırıyoruz.

Gelin hep birlikte mücadelemizi ve örgütlülüğümüzü söz, yetki ve karar hakkının işçilerde olduğu, sermayenin yasalarına göre değil işçi sınıfının mücadele yasaları üzerinden büyütelim. Patronların bize dayattığı güvencesiz çalışma ve geleceksiz yaşam koşullarını değiştirelim.

Güvencesiz çalışmaya ve geleceksiz yaşamaya karşı, mücadelemizin bir parçası olarak 12 Şubat’ta Tekstil İşçileri Sempozyumu yapacağız. Tekstil işçilerinin sendika farkı gözetmeksizin, sigortalı-sigortasız, fabrika-atölye ayrımı yapmadan, ırk, cinsiyet farkı gözetmeksizin bir sınıf olarak bir araya geleceği Tekstil İşçileri Sempozyumu’nda buluşalım. Tekstil işçilerinin sorunlarını ve taleplerini konuşarak, tekstil işçilerinin birliğini ve mücadelesini örmenin yöntemlerini ortaya koyarak ilk adımı hep birlikte atalım.

SEMPOZYUM HAZIRLIK KOMİTESİ

Bilgi ve iletişim:

İst. Anadolu Yakası: 0 535 297 7099

İst. Avrupa Yakası: 0 542 650 65 25

Mersin’de metal işçileri toplantıda buluştu

Çukurova bölgesindeki çeşitli metal fabrikalarında çalışan işçiler 29 Aralık’ta bir toplantı gerçekleştirdi.

DEV TEKSTİL Çukurova Temsilciliği’nde gerçekleştirilen toplantı ilk olarak sinevizyon gösterimi ile başladı. Metal işçilerinin mücadele tarihini ve Metal Fırtına deneyimini içeren gösterim ilgiyle izlendi. Sonrasında Metal İşçileri Birliği (MİB) temsilcisinin konuşmasıyla söyleşi bölümüne geçildi. Metal işçisi-

nin mücadele geleneği ve Metal Fırtına deneyiminin anlatıldığı konuşmada, taban örgütlenmelerinin önemine, işçinin fiili-meşru mücadele iradesiyle elde edebileceği kazanımlara vurgu yapıldı. Devamında sendikal bürokrasiye karşı verilen mücadelenin önemi örneklerle anlatıldı. Greif İşçileri’nin açtığı yol örnek gösterildi. Metal Fırtına’da ve MİB’in bu süreçte oynadığı role değinildi.

DEV TEKSTİL Çukurova Temsilciliği

OHAL ve krizle birlikte seri iş cinayetleri rejimi

Kapitalizmin yük olarak gördüğü işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmaması nedeniyle işçiler iş cinayetlerinde yaşamını yitirmeye devam ediyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi'nin açıkladığı verilere göre 2016 yılında en az 1970 işçi, iş cinayeti sonucu yaşamını yitirdi.

"TÜRKİYE TARİHİNİN EN YÜKSEK SAYISI"

1970 sayısı Türkiye tarihinde en çok iş cinayeti gerçekleşen yıl olduğuna dikkat çekilen 2016'da en çok iş cinayeti-nin de güvencesizlikte başı çeken inşaat ve tarım iş kollarında yaşandığı belirtildi.

Buna göre yaşamını yitirenlerin 1682'si işçi ve memur, 288'i ise çiftçi ve esnaf olurken inşaat 442, tarımda 389, taşımacılıkta 265, ticaret/büroda 124, belediyede 109, metalde 96, madenlerde ise 73 iş cinayeti gerçekleşti. 2016'da 56 çocuk, 100 kadın ve 96 göçmen işçi de iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi.

OHAL VE KRİZİN İŞÇİLERE FATURASI: "SERİ İŞ CİNAYETLERİ REJİMİ"

İşçi ve emekçilere saldırı demek olan OHAL'le birlikte iş cinayetlerinin arttığına ve çalışma koşullarının daha da kötüleştiğine dikkat çekilen raporda, OHAL'le birlikte iş cinayetlerinde yüzde 9 artış yaşandığı ifade edildi.

Aynı zamanda krizin faturasının işçilere kesilmeye çalışıldığına dikkat çeken İSİG Meclisi bunun da iş cinayetlerine kapı araladığına dikkat çekti. Çalışma

sürelerinin artırılmasının "seri iş cinayetleri"ne yol açtığına dikkat çekilen raporda şu ifadeler yer aldı: "Ekonomideki sıkışma dolayısıyla sermaye, emek üzerine daha fazla yük bindirmeyi, yani maliyetleri düşürmek için emeğin daha uzun sürelerde daha ucuza çalıştırılmasını içeren bir politika izliyor. Dolayısıyla da iş cinayetlerine temel neden olan koşullar yaratılmış oluyor. Artık sadece belli iş kollarında değil hemen her iş kunda çok yaygın bir şekilde iş cinayetleriyle karşı karşıya kalıyoruz, kalacağız."

Bunlara da seri iş cinayetleri diyebiliriz."

Açıklamada krizin işçilerin üzerindeki işsizlik sopasını daha da kalınlaştırdığına değinilerek, çalışma koşullarına rağmen işlerini kaybetme korkusu ile işçilerin seslerini çıkarmalarının önüne geçildiğinin altı çizildi.

Referandum ve rejim değişikliği tartışmalarının da üzerinde durulan açıklamada, faturanın emekçilere çıkarılmaya çalışıldığı, atılan adımların olası tepkilerin önünü almaya da dönük olduğuna işaret edildi.

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ YOK

Sendikal örgütlenmenin iş cinayetlerini önlemenin bir yolu olduğu belirtilen açıklamada, sendika üyesi işçilerin işten atıldığına, devletin de sendikal faaliyeti ve grevleri yasakladığına dikkat çekildi.

Çoğu işyerinde bulunmayan işçi sağlığı ve iş güvenliği kurullarında işçi temsilcilerinin sesini çıkaramadığı belirtilerek, böylesi kurulların kurulması ve en az yarısının işçi temsilcilerinden oluşması talebine yer verildi.

"TAŞERONA RAHMET OKUTACAK KİRALIK İŞÇİLİK"

Kural dışı çalışmaya ve kiralık işçiliğe dair ise açıklamada şu ifadeler kullanıldı: "İşyerlerinde işçilere keyfi bir biçimde iş tanımı dışında işler yaptırılıyor. Çalışma saatleri günde 10-12 saate ulaşılıyor. Mesei ücretleri, izin hakları vb. verilmiyor. Özellikle taşeron işçiler bu koşullarda çalışırken şimdi taşerona rahmet okutacak kiralık işçilik gibi kölelik uygulamaları getiriliyor."

Açıklamada iş cinayetlerinin sorumlularının cezalandırılmadığına dikkat çekilerek, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınması, sorumluların cezalandırılması istendi.

Açıklama'da iş cinayetlerinin en çok yaşandığı illerin sanayi kentleri olduğu da yer alırken; İstanbul'da 89, Kocaeli'de 81, Bursa'da 74, İzmir'de 72, Ankara'da 70, Antalya'da 61, Konya'da 56, Manisa'da 52 iş cinayeti yaşandığı belirtildi.

ÜMRANİYE

İstanbul Anadolu Yakası'nda tekstil işçilerinin yoğun olarak çalıştığı işçi havzaları sempozyum afişleri ile donatıldı. Dudullu başta olmak üzere Emek Mahallesi'nde yer alan Ünlü, Dafı ve Koza fabrikalarının etrafına, Sultanbeyli Greif işçilerinin iş çıkışı saati öncesi fabrikasının etrafına sempozyum afişleri yapıldı. Samandıra Greif ve Örsan fabrikalarının bulunduğu noktaya da afişler yapıldı.

GOP

GOP ve Bayrampaşa'da yapılan bildiri dağıtımı ve afiş çalışmasıyla sempozyum çağrısı işçilere taşındı.

Bisse gömlek fabrikası ve İskent'te bulunan tekstil atölyelerinin paydos saatinde sempozyum çağrı bildirilerinin dağıtımı gerçekleştirildi. Ayrıca Bereç'te işçilerin yoğun olarak kullandığı güzergâhta dağıtım yapıldı.

Tekstil İşçileri Sempozyumu'na çağrı faaliyetleri

gâhta dağıtım yapıldı. Dağıtımlarda yüzlerce bildiri işçilere ulaştırıldı.

GOP ve Rami, Topçular'da bulunan Uğur Konfeksiyon başta olmak üzere çok sayıda tekstil fabrikasının etrafına ve merkezi güzergâhlara da sempozyum çağrı afişleri yapıldı.

ŞAHİNTEPE

Sempozyum afişleri, Şahintepe'de işçi ve emekçilerin yoğun olarak kullandığı noktalara ve işçi servislerinin geçiş güzergâhlarına yapıldı.

KÜÇÜKÇEKMECE-YENİBOSNA

Merkezi noktalara ve tekstil işçilerinin kullandığı güzergâhlara sempozyum

ma çağrı afişleri yapıldı.

Afişler Sefaköy merkez, Halkalı fabrikalar caddesi, İnönü Mahallesi servis güzergâhlarına, Yenibosna Kuleli ve Zaffer Mahallesi'ne yaygın olarak yapıldı.

ESENİYURT

Avcılar Firüzköy bölgesinde yer alan fabrikalarda çalışan tekstil işçilerine sempozyum çağrısının taşınması amacıyla Cuma namazı çıkışı dağıtım yapıldı. Dağıtımın bitişi sırasında gelen sivil polis ekibi dağıtım izni sorarak, OHAL ve Kaymakamlık emri üzerine yasak olduğunu dillendirdiler. DEV TEKSTİL üyeleri getirilen yasağı çevredeki işçilere teşhir ederek alandan ayrıldılar.

Sempozyuma çağrı materyalleri ise işçi mahallelerine taşındı. Esenyurt'ta Kıracı ve Bağlarçeşme mahallelerinin ana caddesi üzerine ve servis noktalarına sempozyum çağrı afişleri yapıldı. İşçi servislerinin yoğun olarak kullandığı ve işçilerin işe gidiş-geliş güzergâhına yapılan afişlerle sempozyum çağrısı işçi ve emekçilere ulaştırılıyor.

KARTAL

Kartal'daki bir tekstil fabrikasında da sempozyuma çağrı yapan bildirilerin dağıtımı gerçekleştirildi. İşçilerin kadrolu, taşeron, gündelikçi gibi ayrıldığı tekstil fabrikasında, sabahçı ve öğlenci işçilerin vardiya değişiminde yapılan dağıtımda ücret, güvenceli çalışma talepleri dile getirildi. Esnek çalışmanın, düşük ücretlerin en yoğun olduğu tekstil sektöründe çalışan işçiler olarak yan yana gelme ve sempozyuma katılım çağrısı yapıldı.

Greif Direnişi'ni Metal TİS'le

10 Şubat 2014'te Hadımköy Greif fabrikasında başlayan ve 60 gün süren işgal, grev, direniş eyleminin üçüncü yıldönümündeyiz. Türkiye işçi sınıfı hareketinde yeni bir düzeyi ifade eden, bu yönüyle sınıflar mücadelesinde izlenmesi gereken yola ışık tutan bu görkemli direnişi anarken, TİS sürecinde bulunan metal işçileri için çıkarılması gereken temel önemde bazı derslere de dikkat çekeceğiz.

METAL TİS'LERİNİN İLK AŞAMASI

Metal TİS'lerinin ilk aşaması, Birleşik Metal-İş Sendikası ile EMİS üyesi kapitalistler arasında gerçekleşti. AKP iktidarının grevi yasaklaması, işçilerin bir günlük fiili grevi, atılan imzalar... Süreç, apar-topar iki-üç günde bitirildi. Böylece dinci, faşist iktidarın koyu karanlığını emekçilere dayattığı bu dönemde bir kıvılcım çıkacak olan grevin sunacağı imkanlar heba edildi.

Hal böyleyken ücretlere yapılan üç-beş kuruşluk zamdan başarı hikayeleri uyduruldu. Sorunu üç-beş kuruş zamdan ibaret gören sığılığı bir kenara bırakırsak, burada esas olan işçi sınıfını grev silahından yoksun bırakmak için dinci-faşist iktidarın gerçekleştirdiği fütursuz saldırıdır.

Grev yasakları yeni olmadığı gibi, AKP'nin metal işçilerinin grev hakkına saldıracığı da kimse için bir sır değildi. Buna rağmen metal işçileri şahsında Türkiye işçi sınıfının onuruna yapılan bu saldırıya karşı direnmek için ciddi hiçbir hazırlık yapılmadı. Birleşik Metal-İş'e hakim anlayışın çapı dikkate alındığında bu tutum şaşırtıcı değil. Zira sermayeye ve onun iktidarına karşı mücadeleden kaçan bir zihniyet üç-beş kuruşluk zamlarla avunur, hatta bundan zafer hikayeleri de devşirir.

METAL TİS'LERİNDE İKİNCİ AŞAMAYA HAZIRLANIRKEN

AKP iktidarı işçi sınıfına saldırmaya devam edecek. Grev yasaklarıyla bunu bir kez daha kanıtlamış oldu. Grev hakkının gaspının yanı sıra, referandum sonrası uygulayacağı kapsamlı saldırılar bulunuyor. Önümüzdeki dönemde MESS kapsamındaki fabrikalarda TİS süreci başlayacak. Böylesine kritik bir dönemde Greif Direnişi'nin Türkiye işçi sınıfına ar-

mağan ettiği deneyimlere yeniden dikkat çekmek, metal işçilerini bu yoldan yürümeye çağırarak büyük bir önem taşıyor. Zira 'AKP iktidarı-MESS patronları-Türk Metal çetesi' koalisyonunun dayatmak istediği kölelik cenderesini kırmanın başka yolu bulunmuyor. Kuşkusuz ki, Metal Fırtına döneminde metal işçilerinin de önemli deneyimler bırakan, görkemli direnişleri olmuştur. Ancak bunlar Greif Direnişi'nden öğrenilecek çok şey olduğu gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Bu dönemde işçi sınıfı için tarih bilincinin her zamankinden daha önemli olduğunu da belirtmek gerekiyor.

Vurgulamalıyız ki, metal işçilerinin 2017 TİS'lerinden kazanımla çıkabilmeleri için üç koldan saldıracak olan 'AKP iktidarı-MESS patronları-Türk Metal çetesi' koalisyonuna karşı mücadele etmeleri gerekiyor.

GERÇEK BİR KOPUŞA İHTİYAÇ VARDI

Sınıflar mücadelesi tarihinde görkemli çıkışlar olduğu gibi, dibe çöküşler de kaçınılmazdır. 2000'li yıllardan sonra işçi sınıfı Paşabahçe, SEKA, TEKEL vb. güçlü direnişler gerçekleştirse de, hareketin içine sıkıştırıldığı cendereyi kırıp bir kopuş gerçekleştirmeye muvaffak olmadı. Bu direnişlerin ardından hareket

daha da zayıfladı, işçi sınıfı için gerçek bir kopuş acil bir ihtiyaç haline geldi. Greif Direnişi'nin görkemi bu kopuşu gerçekleştirmiş olmasından kaynaklanıyor.

"Greif Direnişi sınıf hareketinde gerçek bir kopuşu temsil etmektedir. Devrimci sınıf bakış açısının yön verdiği fiili meşru mücadelesi ve direniş çizgisiyle, şiarları ve talepleriyle, normları ve değerleriyle, sendikal bürokrasiye karşı kararlı ve tok mücadelesiyle Greif, sınıf hareketinin yıllardır içine sıkışmış bulunduğu cendereyi parçalayıp atan bir rol oynamıştır. Bundan böyle devrimci bir işçi hareketinin gelişimi Greif'in gösterdiği yolun tutulmasıyla sıkı sıkıya bağlantılı olacaktır." (Greif Direnişi /Sınıf hareketinin devrimci geleceği, Eksen Yayıncılık Sf. 37)

SAĞLAM BİR TABAN ÖRGÜTLÜLÜĞÜ

Greif Direnişi'ni uzun soluklu, güçlü kılan temel etkenlerden biri, sağlam bir taban örgütlülüğü temeli üzerinde yükselmesidir. Her işçi direnişinde taban örgütlülüğünün özel bir önemi var. Taşeronluk sistemiyle paramparça edilmiş bir işletmede ise, bu örgütlülük olmadan bir şey yapılamaz.

"Greif işçileri direnişi önceleyen bir yıl boyunca sınıf bilinçli devrimci işçile-

rin yoğun gayretleri ve başarılı önderliği altında fabrika ve bölüm komiteleri halinde örgütlendiler. Fabrikanın genelinde bir üst komite ve altta 14 bölüm komitesi kurdular. Bu yapı sayesinde taşeron sisteminin paralize edici tüm etkisini kırdılar ve 44 taşeron bölünmüş bir fabrikada altı yüz işçiyi kapsayan birleşik bir örgütlü güç yarattılar." (a.g.e, sf. 19)

SÖZDE DEĞİL PRATİKTE İŞÇİ DEMOKRASİSİ

Fabrikeyi işgal ederek bir direniş ka-lesine çeviren işçiler hem farklı boyutlarıyla direniş sürecini, hem günlük yaşamı örgütlemek sorunuyla karşı karşıya bulunuyorlardı. Bunu patronların tarzıyla ast-üst ilişkisi içinde yapamazlardı. Tüm işçilerin iradesinin yansıtacağı bir 'işçi demokrasisi'nin hayata geçirilmesi gerekiyordu. Greif işçileri bunu da başardılar.

"İşgal öncesi süreçte olduğu gibi işgal boyunca da tüm sorunlar bölüm komitelerinde tartışıldı ve tüm kararlar gerçek bir demokratik işleyiş içinde alındı. 'Söz, yetki, karar', gerçekten işçilerin oldu. Aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya sürekli bir düşünce ve bilgi akışı, her konuda açıklık, karşılıklı denetim, en doğru kararları alabilmek, en uygun tercihleri yapabilmek üzere sağlıklı ve verimli bir

n deneyimleri ışığında erine hazırlanmak

etkileşim... İşgal fabrikasındaki demokratik işleyişin vazgeçilmez unsurlarıydı bunlar.” (a.g.e, sf. 20)

DÜZENİN DEĞİL SINIF MÜCADELESİNİN YASALARI

Kapitalist düzenin yasaları patronlar sınıfının çıkarlarını esas aldıkları için, işçi sınıfının mücadele alanını mümkün olduğu ölçüde sınırlamayı esas alır. İşçi kuşaklarının mücadelesiyle ‘yasal güvence’ altına alınan hakları da çoğu zaman işlevsizleştirmeye çalışılır. Tıpkı AKP’nin grev yasakları örneğinde olduğu gibi... Bu gerçeğin bilincinde olan Greif işçileri düzenin yasalarına değil, haklı olmanın yarattığı meşruluğa dayanarak direnişlerini gerçekleştirdiler.

“Greif direnişçileri daha en baştan düzenin yasalarını değil fakat sınıf mücadelesi yasalarını esas aldıklarını tüm açıklığı ile ilan ettiler ve fabrika işgali biçimindeki eylemlerini de buradan gelen bir meşruluk temeline oturtular... Devrimci önderlik sayesinde, gözüpek bir inisiyatifle ortaya çıktılar ve 60 gün boyunca büyük bir Amerikan tekeline ait bir fabrikayı eylemlerinin kalesi olarak elde tuttular.” (a.g.e, sf. 19)

DİLENE DİLENE DEĞİL DİRENE DİRENE KAZANMAK

Toplumsal zenginlikleri üreten işçi sınıfı için kapitalistlerden ‘hak dilenmek’ onur kırıcı bir şeydir. Hal böyleyken sendikalara egemen olan zihniyet eğer her fırsatta işçileri satmıyorsa, dilenerek birtakım kırıntılar elde etmeye çalışıyor. Greif işçileri ise “işçinin ekmekten önce onura ihtiyacı olduğu” bilinciyle mücadeleyi örgütlemiş, yayınladıkları bildiride direnerek kazanacaklarını ilan etmişlerdir.

“Hemen hemen bütün sendikaların başlarına çöreklenmiş sendika patronları ‘hem kazandırıp hem kazanacağız’ yalanlarıyla bizi oyalıyor ve patronları kolluyorlar. Ancak bilmeliyiz ki sendika patronlarının dediği gibi dilene dilene kazanılmıyor. Mücadele tarihimizin sayısız kez gösterdiği gibi ancak DİRENE DİRENE KAZANILIR!” (a.g.e, sf. 16)

HER YER EYLEM ALANI

İşçi direnişlerinde, grevlerde fabrika-

lara kapanmak, “dışarıdan gelenleri aranızda almayın” gibi gerici söylemlere kimi zaman itibar etmek sık rastlanan sorunlardır. Oysa işçi sınıfı için hem mücadeleyi fabrikanın dar sınırları dışına taşımak hem sınıf dayanışmasını güçlendirmek hem de toplumsal eylemlere katılmak büyük bir önem taşır. Kazanmak da ancak mücadele bu bütünlük içinde örgütlendiğinde mümkün oluyor. Bu, sınıf mücadelesini “siyasetten ayrı” görme gibi garipliklerin aşılması için de gereklidir. Greif işçileri, bu konuda da baştan beri örnek bir tutum sergilediler.

“İşgal fabrikası Greif işçileri için yalnızca bir eylem üssü idi, eylem alanı ise olanaklı olan her yerdi.

Fabrikaya hapsolmemek, kendini çevreleyen işçi havzasına, giderek tüm kente, giderek tüm Türkiye’ye ve nihayet tüm dünyaya duyurmak için azami çaba harcamak, bu doğrultuda her türlü eylemli girişimde bulunmak, Greif Direnişi’nin geleceğe örnek bir davranış olarak kalan bir başka önemli kazanımıdır.” (a.g.e, sf. 23)

‘SİYASET YAPMAK’TAN KORKMAMAK

Sınıf bilincinin gelişmediği koşullarda işçiler, ekonomi ile siyaset arasındaki bağı kurmakta güçlük çekerler. Siyasetin yoğunlaşmış ekonomiden başka şey olmadığını farkına varamazlar. Bundan dolayı “siyaset yapmayalım” gibi söylem-

leri işçilerden sık sık duymak mümkündür. Oysa bu bir yanılsamadır. Zira ekonomiden bağımsız siyaset olmadığı gibi, siyasetten bağımsız ekonomi de yoktur. Siyaset sınıflar adına, belli sınıf çıkarları için yapılır. Direnişi sınıf devrimcileriyle birlikte örgütleyen Greif işçileri siyasi talepleri de cesurca yükselttiler. Nitekim direniş, gücünü devrimci sınıf önderliği ile sınıf hareketinin birleşmesinden de almıştır.

“Greif Direnişi bütünlüğü içinde devrimci bir politik işçi eylemi oldu. O her şeyden önce temel istem olarak taşeron sistemini hedef alması ile politiktir. Taşeron sistemi dünya ölçüsünde işçi hareketine vurulmuş bir prangadır ve Greif işçileri kendi cephelerinden ona meydan okuyarak ortaya çıkmışlar, bunu da 44 taşerona bölünmüş bir fabrikada birleşik örgütlü bir güç yaratarak ve eyleme geçirerek somutlamışlardır.” (a.g.e, sf. 23)

DEVİRCİ MİRASA YASLANMA...

TARİH BİLİNCİ

İşçi sınıfının devrimci mirastan öğrenmesi, tarih bilinci oluşturmaya kritik bir önem taşır. Bu hem mücadelenin sürekliliği hem kazanımların korunup yeni kuşaklara aktarılması hem de işçi kuşaklarının bu bilinçle eğitilmesi için olmazsa olmazdır. Direnişlerini, Türkiye işçi sınıfına grev hakkını kazandıran Kavel Direnişi ile kıyaslayan, onun devamı olarak de-

ğerlendiren Greif işçileri, sınıfın devrimci mirasından dersler çıkarmayı da göz ardı etmediler.

“Greif direnişçileri daha en baştan Türkiye işçi sınıfı hareketi tarihinin tüm devrimci kazanımlarını sahipleniyor, kendini bu mirasın bugünkü taşıyıcısı olarak görüyor. Bildiri ve açıklamalarındaki bu tarih bilincini, aynı şekilde enternasyonalist sınıf bilinci tamamlıyordu... Bütün bunlar Greif Direnişi’nin devrimci bir önderliğe sahip olması sayesinde oldu. Başka türlü de olamazdı; zira Greif bütünlüğü içinde bir devrimci işçi eylemi örneği idi.” (a.g.e, sf. 24)

GREİF DİRENiŞİ’NİN ÖLÇÜ VE DEĞERLERİ METAL İŞÇİLERİNE YOL GÖSTERİYOR

Sınıflar mücadelesinde yeni bir düzeyi ifade eden Greif Direnişi’nin burada değindiğimiz başlıca üstünlükleri, TİS sürecinde bulunan metal işçilerine yol gösteriyor. ‘AKP iktidarı-MESS patronları-Türk Metal çetesi’ koalisyonunun dayatmalarına karşı durabilmek için Greif Direnişi’nin bu ölçü ve değerlerini esas almak dışında bir seçenek bulunmuyor. Metal Fırtına’yı yaratan işçiler, bu ölçü ve değerleri hayata geçirebilecek güç ve iradeyle donanmış olduklarını gösterdiler. Şimdi bu güç ve iradeyi birleştirerek 2015’ten daha güçlü bir direnişe hazırlanmanın zamanıdır...

Suriye'de siyasi çözüm arayışları: Sıra Rojava'da mı?

D. Yusuf

Rusya, Halep düğümünün çözümü-
nün hemen akabinde, bu kez de Astana
Konferansı'na önyak oldu. Konferansa
Rusya, İran, Türkiye, Kazakistan'ın yanı
sıra, Cenevre görüşmelerinin de daimi
katılımcısı olan BM Suriye özel temsil-
cisi Staffan de Mistura, ÖSO danışma-
nı sıfatıyla ENKS başkanı ve bir ENKS
temsilcisi ile Sultan Murad Tugayları
katıldı. Almanya, Fransa ve İngiltere
konferansın dışında bırakıldılar. ABD ise
Trump'ın henüz başkanlığı resmen dev-
raltanmış olduğu bahanesi ileri sürülse
de esasta İran'ın itirazı sebebi ile top-
lantıya doğrudan katılmadı. ABD ancak
Kazakistan'daki büyükelçisi aracılığıyla ve
gözlemci sıfatıyla temsil edilebildi.

Astana görüşmesinin amacı, Rusya
ve Türkiye'nin garantörlüğünde, Suriye
rejimi ile cihatçı çeteler arasında kalıcı
bir ateşkes sağlamak olarak açıklanmıştı.
Gerçekten de zaman zaman bu yönlü ol-
dukça gerilimli geçen tartışmalara sahne
oldu. Öte yandan ÖSO, İran ve Hizbullah
milislerinin Suriye'den çekilmesini talep
etti, fakat bu talep reddedildi. Ceyşu'l
İslam (İslam Ordusu) liderlerinden
Muhammed Alluş'un, sonuç bildirisine
YPG'nin terörist olduğunun yazılması
talebi de kabul görmedi. Sonuç olarak,
Astana görüşmesi cihatçı çetelerin hiçbir
konuda kayda değer bir varlık ortaya ko-
yamadıkları bir görüşme oldu.

RUSYA'NIN KÜRT/ROJAVA PLANI VE TÜRK SERMAYE DEVLETİNİN YENİ İFLASI

Astana görüşmesinde inisiyatif ba-
şından sonuna dek Rusya'nın elindeydi.
Hem ateşkes hem de Suriye'de siyasi
çözüm odaklı daha esaslı tartışmaların
platformunu Rusya belirledi. Rusya her
bakımdan çok hazırlıklıydı ve sunduğu
öneriler büyük ölçüde kabul edildi. Kabul
edilen hususlardan biri, Türk sermaye
devleti ile ÖSO'nun IŞİD ve El Nusra'ya
karşı mücadeleyi içeren bir karar tasla-
ğını imzalamaları idi. Daha önemli ola-
nı ise, Türk sermaye devleti ile cihatist
çetelerin Rusya'nın hazırladığı Suriye
Anayasası taslağına yaklaşımlarıydı.

Söz konusu bu anayasa taslağında,
Suriye'nin farklı etnik, mezhepsel ve
kültürel topluluklar gerçeğinden hare-
ketle, "Suriye Arap Cumhuriyeti" ibaresi
kaldırılıyor, bunun yerine, demokratik
ve laik olduğu ibarelerinin de eşliğinde,
"Suriye Cumhuriyeti" ibaresi tercih edi-
liyor. Bununla da kalınmıyor, bu çerçe-
vede Kürtlere "kültürel özerklik"ten söz

ediliyor. Keza buna bağlı olarak, özerk
bölgede Arapça'nın yanında eşit ve ikinci
bir resmi dil olarak Kürtçe'den söz edili-
yor. Türkiye ve toplantıya katılan cihatist
örgütler, şiddetli bir gürültü koparmak
yerine, bütün bunları sessizlikle karşıla-
dılar.

Hiç kuşkusuz, Rusya'nın, Suriye'de si-
yasal çözüm arayışı çerçevesinde, Rojava
üzerinden dile getirdiği özerklik yaklaşı-
mı ya da planı da, Suriye için hazırladığı
anayasa taslağında konuya dair tanımla-
malar da yeni değildir. Bu hususlar hem
Suriye rejimi hem de PYD temsilcileri ile
Lazkiye'deki Hmeymim Deniz Üssü'nde
ve Moskova'da yaptıkları görüşmelerde
dile getirilmişti. Tarafların da sonradan
teyit ettiği gibi, Rusya bu aynı konuda
ve yine aynı deniz üssünde, birkaç kez
Suriye rejimi ile PYD temsilcilerini de
bir araya getirmişti. Bütün bunları Türk
sermaye devleti de ağababası ABD de
biliyordu. Özerklik yaklaşımı, Astana
Konferansı'nda bir kez daha tanımlı bi-
çimde sunulmuştur. Tam da bu neden-
ledir ki, Türk sermaye devletinin, bir
dönemki efelenmelerinin tam tersine,
bu gelişmeyi sessizlikle karşılaması son
derece manidardır.

Türk sermaye devletinin, Kürtler,
somut olarak da Rojava üzerinden şe-
killendirilen Suriye politikası her defa-
sında iflasla sonuçlanmıştır. Esas olarak
Kürtlerin kazanımlarını yok etme he-
defli bir saldırganlıkta ifadesini bulan
bu savaş politikası, geline yerde tam
bir batağa saplanmış bulunuyor. Deyim
uygunsa, sermaye devleti bölgenin hep
kaybedenidir. Tür sermaye devletinin,
Astana Konferansı'nda Rusya'nın sun-
duğu Kürtlere özerklik planı karşısında

ki suskunluğu da bir yandan bir süredir
yoğun bir mesai içinde olduğu Rusya'ya
mecburiyeti ve mahkumiyetinin ifadesi-
dir, diğer yandan onun Suriye ve Rojava
politikasının yeni bir iflasla karşı karşıya
olduğunu anlatmaktadır.

PYD MOSKOVA'YA ÇAĞIRILIYOR

Türk sermaye devleti, sonuç bildiri-
sine PYD/YPG'nin terörist örgütler oldu-
ğu ibaresini koydurtamadı, ama Astana
Konferansı'na gelmesini engelledi.
Elbette ki PYD'nin Astana görüşmesinin
dışında kalmasında Rusya'nın rolü ta-
yin edici oldu. Putin Rusya'sı bugün için
de olsa kendisine adeta mahkum ettiği
Türk sermaye devletini tutabildiği kadar
yanında tutmak, onun ABD ve AB ile çe-
lişkilerinden yararlanmak istemektedir.
Aynı zamanda bir gönül alma anlamı da
taşıyan, PYD'yi şimdilik görüşmelerin
dışında tutmak tavrının gerisinde de bu
vardır. Gerçek şu ki, bu tutum, emperya-
list ikiyüzlülüğün tipik bir örneğidir ve bir
kalıcılığı da yoktur.

Nitekim, Astana Konferansı sonuç bil-
dirisi yayınlanır yayınlanmaz, bu kez, PYD
görüşmeler yapmak üzere Moskova'ya
çağırıldı. Görüşme PYD Fransa Temsilcisi
Halid İsa ile Rusya Dışişleri Bakanı
Lavrov'un arasında yapıldı. Lavrov
Astana Konferansı'nda sundukları planı,
tüm kapsamı ile bir kez de PYD temsil-
cisi ile görüşmede tekrarladı. Buna kar-
şın, PYD Fransa Temsilcisi Halid İsa da
daha önce tüm taraflara açıklanan Kuzey
Suriye Federasyonu olarak adlandırılan
çözüm planlarını sundu.

Hiç kuşkusuz bu da bir gönül almay-
dı. Kürtlerin ABD'ye mahkum olmadığını,
daha geniş bir manevra alanlarının bu

lunduğunu anlatan emperyalistlere özgü
bir kurnazlık, daha doğru bir anlatımla,
ikiyüzlülük örneği bir başka manevraydı.

ABD VE İSRAİL'İN SURİYE VE KÜRT PLANI

Irak'tan sonra, Suriye'yi üç parçaya
bölme, başını ABD'nin çektiği emper-
yalist güçler koalisyonunun ve siyonist
İsrail'in başından itibaren stratejik he-
defleriydi. Suriye krizine çözüm bulmak
aşağılık yalanı ile gerçekleştirdikleri em-
peryalist müdahalenin nedeni de buydu.
2011 yılında patlak veren Suriye krizi,
onlara bu kirli planı hayata geçirmek için
bulunmaz fırsat oldu. Libya'dakinin tersi-
ne bu kez kendileri doğrudan müdahale-
de bulunmadılar. Türk sermaye devleti,
Suudiler ve Katar gibi işbirlikçi devletleri
ve her türden dinci-gerici cihatçı çeteyi
sahneye sürdüler. Bu devletler ve ge-
rici akımlar sayesinde birkaç yıl içinde
Suriye'yi fiilen üçe böldüler.

Tarihi Halep kenti, bu bölünmüşlük
çerçevesinde, emperyalistler ve siyonist-
ler için merkez bir konum arz ediyordu.
Halep kentini tümüyle kendi denetimle-
rindeki parçanın ana eksenini olarak dü-
şünüyorlardı. Bunun için çok yönlü çaba
sarfettiler, kirli ve karanlık her türlü yola
başvurdular. Ne var ki Rusya'nın bölgeye
hızlı girişi ve kısa süreye sığdırdığı icra-
atları, bağlantılı olarak, Suriye rejiminin
canlanıp toparlanması ve en çok da ya-
kın zamandaki Halep zaferi onların plan-
larını altüst etti. Halep şimdi Rusya'nın
desteğindeki Suriye rejiminin deneti-
mindedir.

Emperyalistlerin kirli planlarının bir
ayağını da, savaşın içinde fiili biçimde
ortaya çıkan Rojava Özerk Bölgesi oluş-

turuyor. ABD, Kobanê direnişi ile birlikte Rojava ve savaştan bir güç olarak da YPG ile ilişkilendi. O tarihten beridir YPG ile yoğun ve yakın bir mesai içindedir. Stratejik müttefiki Türk sermaye devletinin bitmek bilmeyen tacizlerine ve YPG'yi terörist ilan etmesi için yaptığı çağrılara rağmen YPG ile ilişkilerini kesmemiştir. Menbic operasyonunda YPG'yi tercih etmiş, Rakka operasyonunu YPG ve onun omurgasını oluşturduğu Suriye Demokratik Güçleri ile birlikte gerçekleştireceklerini açıklamıştır. ABD ile YPG arasındaki bu ilişki hâlâ devam etmektedir.

ABD'nin yeni başkanı Trump, her defasında, bölge politikasında esasa ilişkin bir değişiklik yapılmayacağını, sözgelimi IŞİD'e karşı mücadelenin daha kararlı ve daha etkin biçimde yürütülmek üzere, yine öncelikli işleri olacağını, deneyimlerin de kanıtladığı üzere bu mücadelenin en yararlı gücünün ise Kürtler olduğunu, bu nedenle de Kürtleri önemseyeceğini, başkanlık yarışını kazanırsa eğer, Kürtlerle ilişkileri daha da güçlendireceğini açıklamıştı. Nitekim başkanlığı resmen devralır almaz buna uygun davranmış, bu yönde adımlar attı. Örneğin Obama döneminde bölgeden sorumlu kişi Brett McGurk'tu. Yine onu tercih etti. Alana daha fazla asker göndermek, savaşan güçleri daha etkili silahlarla donatmak ve ABD'li askerlerin gerektiğinde savaşa bizzat katılması diğer yeni adımlar oldu. Keza, Astana'ya Kürtlerin de çağrılmasını savundu.

Tüm bunlardan çıkan sonuç şudur: Henüz kesin biçimler alamasa da Suriye fiilen üç parçalı hale gelmiştir. Öyle ki bundan geriye dönüş, hemen hemen yok düzeyindedir. Üç bölünmüş, sınırlandırılıp güçten düşürülmüş bir Suriye, emperyalistlerin de siyonist İsrail'in de tercihidir. Bu, tam olmasa bile, onların planlarına da uygun bir durumdur. Ha keza Kobanê ve Efrin'le sınırlandırılmış bir Rojava Özerk Bölgesi de, onların bu planında bir yer işgal etmektedir.

Esasında, Rusya'nın Rojava ile ilgili

planı da hemen hemen benzeri bir plandır. Suriye rejimi de ne Rusya'nın arabuluculuğu koşullarında yapılan önceki görüşmelerde ve ne de Astana görüşmesinde kapıları kesin olarak Rusya'nın önerilerine kapatmamış, tartışılabilir bulmuştur. Dolayısıyla, Rusya'nın telkinleri ve bazı güvenceler karşılığında Rojava şahsında ifadesini bulan Kobanê ve Efrin'le sınırlı bir özerkliği kabul edebilir.

TÜRK SERMAYE DEVLETİ VE YAKLAŞAN SONU

Türk sermaye devleti sadece Türkiye'de değil, emperyalizmle birlikte bölgede de Kürt sorununun çözümünün önündeki en büyük engeldir. O, günümüzde içeride de Suriye'de de tüm politikalarını Kürt sorunu üzerinden şekillendirmektedir. ABD ve Rusya'nın izni ve onayı ile gerçekleştirdiği "Fırat Kalkanı" operasyonu da esasta Kürtlerin kazanımlarına dönüktür. Defalarca iflas etmesine rağmen, sermaye devleti bu politikada ısrar etmektedir. Bunu bir varlık yokluk sorunu olarak görmektedir. Ne var ki artık yolun sonuna gelmiştir. "Fırat'ın Gazabı"na uğramış, boylu boyunca savaş batağına batmıştır. Bu bataktan çıkmak için her tavizi vermeye hazırdır. Düne

kadar düşmanlık yaptığı Rusya'ya dört elle sarılması bunun bir ifadesidir. Düne kadar savaş nedeni saydığı şeylere, örneğin Rusya'nın Suriye'de siyasi çözüm arayışı çerçevesinde dillendirdiği Kürtlere özerklik önerilerine karşı sessizliği de içine düştüğü aczin ve çaresizliğin göstergesidir. Yeni bir iflas durumu ile karşı karşıya olduğunun habercisidir.

Her ne kadar Trump'ın "güvenli bölge" açıklaması ve önerisi Türk sermaye devletini heyecanlandırmışsa da bu uzun sürmemiştir. Zira Trump'ın "güvenli bölge" ile tam olarak neyi kastettiği anlaşılmamıştır. Hâlâ da belirsizliğini korumaktadır. Hatta, sermaye devletine, Güney Kürdistan'ın fiili bir Kürt devleti olarak oluşmasında rol oynayan, yine ABD'nin ilan ettiği "uçuşa yasak bölge" olayını hatırlatarak, onu bir korku sendromunun içine itmiştir. Sermaye devleti Trump'ın "güvenli bölge" önerisinin de Rojava'nın tanınması ile sonuçlanacak bir sürecin başlangıcı olacağı kaygısını taşımaktadır. Bu nedenledir ki, ağababasının bu önerisine mesafeli durmuştur.

Türk sermaye devleti, bölgede İsrail'den sonraki en önemli ABD işbirlikçisidir. Aralarındaki ittifak da stratejik bir ittifaktır. Sermaye devleti her şeye rağmen hâlâ ABD'nin ve siyonist İsrail'in bölgedeki planları bakımından çok

önemli bir yerde durmaktadır. ABD, Türk sermaye devletinden kolay kolay vazgeçmeyecektir. Tüm yıpranmışlığına karşın onu Rusya'ya kaptırmak istememekte ve ilişkilerini yenileyip, yeniden yanına çekmeye çalışmaktadır. Bölgede iyice kızışan hegemonya mücadelesi düşünülürse, ABD'nin buna ihtiyacı da var.

Fakat öte yandan, ABD sürekli deneyecek biçimde sermaye devletine ve dümenindeki T. Erdoğan'a, Güney Kürdistan deneyimini de hatırlatarak, şunları telkin etmektedir: "Ortadoğu'da hiçbir şey eskisi gibi kalmayacaktır. Yerleşik statükolar değişecektir. Buna direnmek beyhude bir çaba olacaktır. Bu aynı şey sizin için de aynen geçerlidir. Tüm bir bölge politikasını üzerinde şekillendirdiğiniz Kürt politikanızı değiştirmeniz ve yeni koşullara uyumlu hale getirmeniz ise elzemdir. Hâlâ izlemekte olduğunuz hesapsız ve maceracı politikada ısrar ederseniz eğer, bunun sonu yoktur ve muhtemelen bu hiç beklemediğiniz bir yoldan ve biçimde sizin sonunuz olacaktır..."

Halep'in ardından sıra Rojava düğümünün çözümüne gelmiştir. Tüm sorun bunun nasıl, hangi vesileyle, hangi biçimde ve kimlerin denetiminde olacağıdır.

Emperyalist işgal ve dinci terörün Afganistan "başarısı!"

yı ölümlerin yaşandığını, ülke halkının dayanılmaz bir yoksulluk baskısı altında olduğunu ve dayanılmaz olan bu durumun yaygınlaştığını söyledi. Buna göre, acil gıda yardımına ihtiyacı olan insan sayısı bir önceki yıla göre yüzde 13 oranında bir artış göstererek 9.3 milyona ulaşmış bulunuyor. Tahmini nüfusu 30 milyon olan Afganistan'da halkın üçte biri acil yardıma, bir parça ekmeğe muhtaç bırakılmış durumda.

Bu tablonun 2017 yılında da devam edeceği belirtilen raporda, ülke nüfusunun neredeyse yarısının yaşamlarını idame ettirmeleri için gerekli olan gıda

ürünlerinden mahrum olduğu, bir milyondan fazla çocuğun ise akut yetersiz beslenmeden dolayı tedaviye muhtaç olduğu belirtiliyor.

Nüfusun yüzde kırkının sağlık hizmetlerinden mahrum kaldığı ülkede, hamilelik ve doğumlardan dolayı anne ve çocuk ölümleri de dramatik bir seviyeye çıkmış bulunuyor.

Emperyalist işgallerin ve dinci terörün yol açtığı sonuçlara dair raporlar yayınlamayı kendisine iş edinen BM, bu durumun sorumlularının kimler olduğunu belirlemekten itinayla kaçıyor. Başta ABD olmak üzere NATO devletleri

nin yarattığı bu tablo üzerinden ikiye bölünmüş bir şekilde "Afganistan'daki durumu iyileştirmek için" yardım çağrılarını yapıyor. Böylece ülkeyi talan eden akbabaların kanlı ellerini yıkamalarına yardımcı oluyor. Geçen yıl yapılan 393 milyon dolarlık BM yardımının bu yıl 550 milyon dolara çıkartılacağını büyük bir gürültüyle ilan etmeyi de bir marifet sayıyor. Acil yardıma ihtiyacı olan 9,3 milyon insana bir yıl için 550 milyon dolar!

Afganistan'daki yıkım tablosu, kapitalist-emperyalistler için olduğu kadar, onların kanatları altında semiren dinci terörün utanç abidesi olarak insanlığın gözleri önünde yükseliyor. Tek başına bu durum bile kapitalist sistemin barbalıktan başka bir anlamının kalmadığını kanıtlamaya yetiyor.

Birleşmiş Milletler (BM) Afganistan'da süren emperyalist işgal ve dinci terörün sonuçlarına dair bir rapor yayınladı. Buna göre Afganistan'da durum her yıl daha da kötüleşmeye devam ediyor. Raporda yer alan veriler, açlığın ve yoksulluğun kitlesel boyutlarda sürdüğünü, sağlık hizmetlerinden mahrumiyetin 2016 yılında da artarak devam ettiğini gösteriyor. Bu tablonun 2017 yılında değişmeyeceği belirtiliyor.

BM raporunda, savaştan dolayı yaşadığı toprakları terk etmek zorunda kalan göçmen sayısının artacağı vurgulanıyor. Hali hazırda 630 bin olan göçmen sayısına 450 bin insanın daha ekleneceği söyleniyor.

Konuyla ilgili açıklamalar yapan BM sözcüleri Afganistan'da açlıktan dola-

Avrupa'da faşist hareketin “zirve”si

Avrupa'daki en belirgin siyasal gelişmelerden bir tanesi, tartışmasız bir şekilde neo-faşist hareketin giderek güç kazanmasıdır. Gündelik gelişmelerin yanı sıra birçok siyasal gösterge bunu dolaylı olarak kanıtlamaktadır. Zaman zaman fiziki saldırılarla ve cinayetlerle, zaman zaman da oy oranlarındaki patlama ve seçim başarılarıyla gündemin baş köşesindeki yerini koruyan ırkçı-faşist hareket, bu kez de Almanya'daki buluşmayla Avrupa'daki politik gündemde önemli bir yer işgal etti. Günlerce haberlere, yorumlara ve analizlere konu oldu.

ALMANYA'DA FAŞİST BULUŞMA: “YENİ BİR DÜNYA DOĞUYOR”

Avrupa'nın birçok ülkesinde yükselişe geçen ırkçı-faşist partilerin bazıları Ocak ayının sonlarına doğru Almanya'da toplandılar. Trump'ın ABD'de başkanlık koltuğuna oturmasının ertesi günü, Almanya için Alternatif'in (AfD) lideri Frauke Petry'nin ev sahipliğinde Koblenz'de yapılan konferansa, Fransa'dan Ulusal Cephe'nin lideri Marine Le Pen, Hollanda'dan Özgürlük Partisi'nin (PVV) lideri Geert Wilders, İtalya'dan Kuzey Birliği Partisi lideri Matteo Salvini ve Avusturya'dan Özgürlük Partisi (FPÖ) Genel Sekreteri Harald Vilimsky katıldı.

“Özgürlükler ve Uluslar Avrupası” (ENF) grubunun, Koblenz'de düzenlediği kongrede bir araya getirdiği faşist şeflerden Le Pen, yaptığı konuşmada 2017'de Fransa, Hollanda ve Almanya'da yapılacak seçimlerde AB'nin hegemonyasına ve neo-liberalizme karşı çıkan partilerin başarılı olacağına duyduğu inancı dile getirdi. Donald Trump'ın seçim başarısından da övgüyle söz eden Le Pen, dünyadaki değişim dalgasının artık engellenemez olduğunu vurgulayarak, “Şu anda eski dünya düzeninin sona ermesine, yeni bir dünyanın doğumuna tanık oluyoruz. Bunda büyük umut ve fırsatlar var. Ulusların dönüşüne tanık oluyoruz”, “tespitinde” bulundu. AB'yi bir “tiranlığa” benzeten Marine Le Pen, AB'nin tahakkümüne son verip, ülkelerin egemenliklerini güçlendireceklerini söyledi. Fransa'da Nisan ayında düzenlenecek cumhurbaşkanlığı seçimlerinde, ilk turu rahatlıkla kazanarak, ikinci tura çıkması beklenen Le Pen, konuşmasının devamında, Almanya Başbakanı Angela Merkel'in mülteciler için açık kapı politikasını sert bir dille eleştirerek, bu kararın Alman halkına sorulmadan alındığını ve Avrupa'yı daha da güvensiz hale getirdi-

İrkçı-faşist partiler böylelikle bu kesimlerin arayışını yabancı düşmanı ırkçı söylemlerle ve sosyal sorunların başarılı kullanımıyla kucaklamaya çalışmaktadırlar. Devrimci bir seçeneğin halen olmadığı bugünkü koşullarda bunda başarı sağladıkları da somut olgular üzerinden gözlemlenebiliyor.

ğini iddia etti.

Hollanda'nın Özgürlük Partisi'nin (PVV) lideri Geert Wilders ise kongrede yaptığı konuşmada, ABD'nin yeni başkanı Donald Trump'ın seçim zaferini överek, “Avrupa'nın yeni bir devrimin başında olduğu”nu dile getirdi ve devamla, “Dünden itibaren artık yeni bir ABD var. Bugün Koblenz'deyiz. Yarın yeni bir Avrupa olacak” iddiasında bulundu. Mart ayında Hollanda'da yapılacak seçimlerden birinci parti olarak çıkmayı hedefleyen Wilders, büyük göç hareketleri nedeniyle Avrupa medeniyetinin tehdit altında olduğunu, Avrupa'nın İslamlaştığını iddia ederken, Avrupa kimliğini korumak, sığınmacı akınını durdurmak için adımlar atılması gerektiğini söyledi.

İrkçı-faşist şefler, Koblenz'deki konuşmalarında Trump'ın seçim zaferini selamlarken, bunu “Avrupa'da bir uyanışın” izleyeceğini, bu uyanışın da bu yıl içerisinde yapılacak olan seçimlerde kendilerini iktidara taşıyacağını iddia ettiler. ABD'de Donald Trump'ın seçim zaferi ve İngiltere'nin AB'den ayrılma kararı sonrasında daha da umutlanan ve pervasızlaşan neo-faşist akımlar, popülist söylemler kullanarak, avro ve sığınmacı krizlerini istismar ederek ve son dönemlerdeki terör saldırılarının yol açtığı korkuyu da örgütleyerek kitle taban-

larını güçlendiriyor, “Yeni bir Avrupa inşa etmek” sloganını yükseltiyorlar.

“Eski dünya düzeninin sona erdiği, yeni bir dünyanın doğmakta olduğu” özlü ifadesinde anlamını bulan ırkçı-faşist propaganda, burjuva parlamenter sistemden ve klasik burjuva partilerinden umudunu kesen, kapitalist krizin yol açtığı sosyal yıkımdan bunalan, yokluğun ve yoksunluğun pençesinde bulunan ve bunun için de sosyal hoşnutsuzluğu büyüyen işçi ve emekçi kitlelerde yankı yaratabilmektedir. İrkçı-faşist partiler böylelikle bu kesimlerin arayışını yabancı düşmanı ırkçı söylemlerle ve sosyal sorunların başarılı kullanımıyla kucaklamaya çalışmaktadırlar. Devrimci bir seçeneğin halen olmadığı bugünkü koşullarda bunda başarı sağladıkları da somut olgular üzerinden gözlemlenebiliyor. “Yeni bir Avrupa'yı inşa etmek” işsizliğin, geleceksizliğin, yoksulluğun, toplumsal ve sosyal sorunların büyüdüğü bugünkü Avrupa'nın karşısına konulan bir seçenek, bir gelecek perspektifi olarak emekçi kitlelere sunulmaktadır.

Avrupa'daki “sağcı popülist” partilerin Koblenz'de ortak kongre düzenlemesi, kimi çevrelerde “AB'nin temellerini sarsabilecek” yeni bir ittifakın oluşmakta olduğu, kimi çevrelerde ise Avrupa'da yeni bir “aşırı sağ cephe”nin kurulmakta olduğu endişelerine yol açmış bulun-

yor. Burjuva basın ise olup bitenleri olağan gösterip burjuva demokrasisinin ve düşünce özgürlüğünün bir sonucu olarak göstermekte, ortak buluşmayı basit bir gövde gösterisi girişiminde bulunmak olarak sunmaktadır. Neo-faşist hareketlerin yürüyüş, konferans ve kitle toplantıları gibi önemli politik kitle etkinliklerini ve elbette ki seçim başarılarını “popülist sağ” ya da “aşırı sağ” gibi kavramlarla masumlaştırıp demokrasinin vazgeçilmezi olarak sunmaya çalışmak, burjuva basının değişmez tutumudur.

Avrupa'daki faşist akımların örgütlenmelerini ve çalışmalarını uluslararası düzeyde işbirliği çerçevesinde sürdürmek ve bu amaçla uluslararası ortak platformlar kurmak için birçok girişimlerde bulundukları biliniyor. Yakın tarih bile bunun sayısız örneklerine tanıklık etmektedir. Koblenz buluşması bu tür girişimleri yeniden hatırlatmış ve gündemleştirmiş oldu. Koblenz gibi benzeri bir girişimin 2012 yılında Danimarka'da da gündeme geldiğini ayrıca hatırlatmış olalım. İngiltere, Bulgaristan, Norveç, Fransa, Polonya, Almanya, Finlandiya gibi, Avrupa'nın 10 ülkesinden ırkçı-faşist örgütler bir araya gelerek ortak gösteri düzenlemiş ve bundan böyle artık birlikte hareket etme planları için ilk adımı attıklarını ilan etmişlerdi.

KAPİTALİZMİN GÖBEĞİNDE BÜYÜYEN TEHDİT: FAŞİZM

ABD'deki son başkanlık seçimleri ve İngiltere'deki Brexit de dahil son yıllarda Batı Avrupa ülkelerinin toplumsal yaşamından yansıyanların yanı sıra, seçimler gibi bilinen klasik politik göstergeler, kamuoyu araştırmaları ve faşist saldırılardaki tırmanış gibi olgular, burjuva basının ve birçok burjuva gözlemcinin "aşırı sağ" ya da "politik radikalleşme" olarak sunulan faşist tırmanışın somut yükselme seyrini gösteren çarpıcı veriler sunuyor. İlgili partilerin aktif kitle desteği, ulaştıkları oy potansiyeli ve gösterdikleri seçim başarıları bunun somut göstergelerinden başlıcalarıdır.

Almanya'da örgütlü faaliyet gösteren irili-ufaklı ırkçı-faşist akımların yanı sıra NPD ve Almanya için Alternatif (AfD) gibi faşist partiler oy potansiyellerini sürekli arttırmaktadırlar. AfD de Almanya'da mülteci kriziyle birlikte yükselişe geçerken, Eylül'de yapılacak seçimlerde ilk kez Federal Meclis'e girmeyi hedefliyor. NPD'nin ise meclise girmesine neredeyse kesin gözüyle bakılıyor. **Fransa'da** Front National (Ulusal Cephe), ülkenin en büyük gücü haline gelmiş bulunuyor ve bu yıl yapılacak başkanlık seçimlerinde son tura kalma şansına sahip olduğu söyleniyor. Marine Le Pen'in başkanlığını yaptığı Front National'ın oy oranı yüzde 28 dolayında ve bu yılki seçimleri kazanacağına inanılıyor. **Avusturya**, Avrupa'da ırkçı-faşist partilerin en güçlü olduğu ülke olarak görülüyor. 2000 yılında Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ), o dönemki lideri Jörg Haider ile oylarını yüzde 30'lara ulaştırmıştı. Parti, şimdiki başkanı Heinz Christian Strache ile eski gücüne kavuşmuş bulunuyor. 2014'te yapılan Avrupa Parlamentosu seçimlerinde 4 koltuk kazanmayı başarmıştı. **Hollanda'da** Hollanda Özgürlük Partisi, Avrupa Parlamentosu seçimlerinde barajı aşmış, oy potansiyelini yüzde 13,3'e taşımıştı. Yapılan son bir ankete göre özellikle de mülteci krizinden sonra oy oranını yüzde 30'lara ulaştırmış bulunan bu parti, ülkenin en büyük siyasi partilerinden biri haline gelmiş bulunuyor. **İngiltere'deki** ırkçı Bağımsızlık Partisi (UKIP), geçtiğimiz yıl oyların yüzde 13'ünü alarak en büyük üçüncü parti oldu. Oy oranının sürekli yükseldiği iddia ediliyor. **Danimarka'daki** Danimarka Halk Partisi, 2015'te yapılan seçimlerde oyların yüzde 21,1'ini elde etti, 37 milletvekiline sahip ve meclisteki en büyük ikinci parti. **İtalya'daki** ırkçı partilerden biri olan Lega Nord defalarca koalisyon ortağı olarak hükümetlerde aktif görev yaptı. Avrupa Parlamentosu seçimlerinde oyların yüzde 6,2'sini elde etti. Son anketlere göre oy oranı yüzde 15. **İsveç**, ırkçılığın hortladığı ülkelerden biri. İsveç Demokratları Partisi'nin oy oranı yaklaşık yüzde 20'ye ulaşmış ve bu sonuçla meclisteki üçüncü büyük parti konumunu kazanmış bulunuyor.

Faşist harekete karşı mücadele, kapitalizme karşı verilecek mücadelenin ayrılmaz bir boyutunu oluşturduğu ve bu mücadele devrimci bir işçi hareketi önderliğinde geliştiği durumda gerçek karşılığını bulacak ve sonucu da bu belirleyecektir.

Kısa tutma kaygısıyla burada belirtilmeyen daha bir dizi ülkedeki neo-faşist gelişmeler de tabloya eklendiğinde teknelci burjuvazinin "sağ popülizm" dediği faşist tehlikenin ulaştığı boyutlar daha somut görülmüş olur. 1930'lu yıllarda İtalya ve Almanya'da başlayan, giderek Avrupa'yı girdabına alarak insanlığa korkunç bir vahşet yaşatan faşizm, 80 küsur yıl aradan sonra yine aynı topraklarda, yani Avrupa'da bir tehlike haline gelmiş bulunuyor. Birçok yorumcu ve gözlemci faşist hareketteki güncel gelişmeyle 1920 ve 1930'larda yükselen faşizm arasında benzerliklere işaret edip paralellikler kurmak zorunda kalıyorlar.

Kapitalizmin dolaysız bir ürünü olan faşizmin, 20. yüzyılda iktidara geldiği kapitalizmin merkezinde bir kez daha yeniden bir tehdit olarak insanlığın gündemine girmiş olması elbette ki rastlantı değildir. Her şeyden önce kapitalizm buna potansiyel olarak gebedir ve faşizm onun öz ürünüdür. Güncel nedenleri ise kapitalizmin aşılama krizi ve onun yol açtığı çok yönlü toplumsal ve sosyal yıkımdır, büyüyüp derinleşen sorunlar yığındır. Özetle geçmiş yüzyılda faşist hareketi iktidara taşıyan koşulların hemen hepsi bugünkü ağır kapitalist buhran koşullarında da mevcuttur ve teknelci burjuvazi krize bir yanıt olarak onu hazırlamaktadır. Yazık ki insanlık, kapitalizmin en iğrenç, en vahşi ve en tiksindirici yüzü olan faşizmle bir kez daha karşı karşıya gelmektedir.

FAŞİZMİN PANZEHİRİ VE ALTERNATİFİ DEVRİMCİ SINIF HAREKETİ

Kronikleşen buhranın yol açtığı işsizlik, güvencesizlik, yoksulluk, geleceksizlik vb. olgular sınıf ve emekçi kitlelerde öfke ve hoşnutsuzluk biriktirmekte ve onları arayışa itmektedir. Fakat yazık ki, kapitalist sistemin ürettiği ve dolaysız olarak sorumluluğunu taşıdığı sosyal çürüme ve bunun yol açtığı sosyal hoşnutsuzluk kapitalist sistemin kendisine yönlendirilmiyor. Sayısız faktörlerin yanı sıra devrimci önderlik boşluğunun bulunduğu bugünkü koşullarda bu henüz başarılanmıyor. Sınıf ve emekçilerin yaşadıkları hoşnutsuzluk ve öfke devrimci bir alternatife dönüşemediği koşullarda faşist hareketin gelişme imkanına dönüşebilmektedir.

Kriz, devrimin koşullarını ve imkanlarını olduğu gibi karşı-devrimin imkan ve koşullarını da yaratan objektif zemindir. Devrimci teorinin yanı sıra geride kalan tarih ve bugünün gelişmeleri bunu kanıtlamış bulunuyor. Neo-faşist akımlar da bu gerçeğin tümüyle farkındadırlar. Ulusal Cephe'nin lideri Marine Le Pen'in "Eski dünya düzeninin sona ermesine, yeni bir dünyanın doğumuna tanık oluyoruz. Bunda büyük umut ve fırsatlar var" demesi, kendi cephelerindeki bilinç açıklığının ifadesidir. Onlar bu bilinç açıklığıyla davranmakta, "büyük umut ve fırsatları" her yol ve yöntemi kullanarak en etkin bir şekilde değerlendirmeye çalışmaktadırlar. Elbette ki teknelci burjuvazinin cömertçe desteklerini de arkalarına

alarak...

Fakat her şeye rağmen meydan faşist harekete terk edilmiş de değildir. İrkçı-faşist hareketin hemen her politik etkinliği ve eylemi binlerce, on binlerce kişi tarafından protesto edilmekte, "faşizm bir daha asla" şiarıyla faşist gürhün yürüyüşleri engellenebilmektedir. Koblenz buluşmasının da aynı kitlesel tepkinin hedefi haline geldiğini biliyoruz. Yanı sıra faşist hareketi dizginleyecek ve püskürtecek toplumsal ve siyasal güçler elbette ki fazlasıyla mevcuttur. Sorun, bu toplumsal-siyasal güçleri açığa çıkarmak ve siyaset sahnesine etkin bir taraf olarak çekebilmektir. Bunun imkanlarının olduğu tarihsel bir dönemecten geçiliyor. İşçi sınıfı ve emekçi kitle hareketi son yıllarda yaygınlık ve canlılık bakımından önemli çıkışlar yaşıyor. Kapitalizmin icraatları işçi sınıfı hareketini yıldan yıla geliştirip güçlendiriyor. Avrupa ülkelerinin hemen tümünde yaşanan yaygın direnişler, grevler ve genel grevler bunun kanıtıdır.

Avrupa'da faşist harekete karşı mücadele, işçi sınıfı ve çalışan kitlelerin siyasal sahneye net bir anti-kapitalist perspektifle etkin devrimci bir kuvvet olarak çıkmasını zorunlu kılmaktadır. Faşist harekete karşı mücadele, kapitalizme karşı verilecek mücadelenin ayrılmaz bir boyutunu oluşturduğu ve bu mücadele devrimci bir işçi hareketi önderliğinde geliştiği durumda gerçek karşılığını bulacak ve sonucu da bu belirleyecektir.

Brexit sonrası Avrupa Birliği ve gelecek sorunu

Kıta Avrupası ülkelerinin, öncelikli olarak da Almanya ve Fransa'nın barış içinde bir arada yaşamasını ve giderek birliğini öngören Avrupa Birliği projesi, İngiltere'de yaşanan referandum ve sonuçlarının ardından büyük bir yara aldı. Nihayet çiçeği burnunda Başbakan Theresa May'in kamuoyuna yaptığı açıklamanın ardından ise başta Berlin olmak üzere üye ülkelerin başkentlerini telaşlı bir bekleyiş sardı. Londra'dan yapılan açıklamanın sonrasında özellikle de Alman Başbakanı Merkel'in ekranlara yansıyan görüntüsü tam anlamıyla bir çaresizliği ve birliğin içine girmiş olduğu çözümsüzlüğü ifade ediyordu. Tek bir cümle ile Avrupa Birliği'nin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasal krizi ifade etmek gerekirse, Avrupa Birliği'nin bir daha asla ve kata bilindik anlamıyla ya da düşünüldüğü gibi Avrupa Birliği olmayacağı gerçeğine işaret edilebilir.

AB'YE SARSICI DARBE

2008 yılından itibaren tüm dünyayı ve haliyle Avrupa'yı da etkisi altına alan küresel mali-finansal kriz, Avrupa Birliği üye ülkeleri için yapısal sorunların artık sürdürülemez boyutlara vardığını ve bu krizin kolayından atlatılamayacağını göstermişti. İlk etapta çeper ülkelerde kendisini daha derinden hissettiren iktisadi kriz ve yarattığı sonuçlar, beklenmedik bir hızla alan genişleterek bütün bir Avrupa'yı (demek oluyor ki Avrupa Birliği'ni) etkisine alarak kuşatmış durumdadır. Ekonomik krizin kontrol altına alınamıyor olması, siyasal alanda da başka birtakım sorunları tetiklemektedir (İngiltere'de yaşananlar). Öyle ki artık sürekli bir kriz ve parçalanma süreci ile karşı karşıya bulunduğumuzu AB için rahatlıkla söyleyebiliriz. Birliğin daha çok çeper ülkeler üzerinden yaşanacak bir takım gelişmelerle zorlu bir dönemece gireceği düşünülürken, İngiltere'de ortaya çıkan Brexit kararı ile çok daha etkili bir sarsılma yaşadığı ve bu sarsılmanın, ne türden sonuçlar yaratacağı henüz çok bilinmemekle beraber yeni bir denklem ortaya çıkardığı kesindir.

İngiltere'nin AB'den ayrılığının hemen ertesinde, üye ülkeler arasında Avrupa ortak pazarı, onun bir parçası olarak gümrük birliği ve ortak para birimini tartışmalı bir hale gelmiştir. Nihayetinde daha çok bir ekonomik birlik ve giderek ortak savunma ve dış politika konularında entegrasyonu tamamlama, onun kurumlarını oluşturma aşamasında

İngiltere'nin ayrılık kararı Avrupa Birliği projesi için ölümcül bir darbe olmuştur.

Brexit öncesi ve sonrası süreç Almanya ve İngiltere arasında adeta bir bilek güreşi olarak yaşanmış ve hala da öyle devam etmektedir. Almanya hükümeti cephesinden yapılan açıklamaların, gösterilen tepkilerin çok bir anlam ifade etmediği ve İngiltere'nin kararın arkasında durarak birlikten ayrılığını açıklamasını, Alman sermayesi sineye çekmek durumunda kalmıştır. Her ne kadar bu tutumun İngiltere için sonuçları olacağı ve olması gerektiği konusunda farklı sesler çıkıyor olsa da, alınan bu kararın Avrupa ortak pazarından hâlâ da bir çıkış anlamına gelmediğini de belirtmek gerekiyor. Alman sermaye devletinin bu süreci daha çok sessizlikle geçiştirmeye çalışıyor olması da tamamen bu durumla ilintilidir. Ayrıca Almanya'nın bu sürecin en başından itibaren tek başına Avrupa Birliği gibi davranıyor olması, tarihsel bağlarından ötürü üye ülkeler içinde bir dizi tepkiye de neden olmaktadır. Ayrılık kararı, nedenleri ve yaratacağı sorunlar daha çok İngiltere ve Almanya arasında yürüyen ikili bir süreç olarak yaşanmaktadır. Bu ayrılık sürecinin daha çok bu bağlamda tartışılıyor olmasından da özellikle Alman hükümeti büyük bir rahatsızlık duymakta ve tartışmada daha çok İngiltere'nin neler kaybedeceği yönlü bir algıyla meseleye yaklaşmaktadır. Nihayetinde İngiltere gibi bir

ülkenin aldığı karar sonucu AB'ye elveda diyor olması ve ardından Almanya'nın gösterdiği yumuşak tavır, bir yanıla çaresizliğini yansıtır, bir diğer yanıla da asıl kaybedenin İngiltere olduğu yönlü bir havanın oluşmasına dönük bir tutum olarak anlaşılabilir. Her şeye rağmen İngiltere ile köprüleri atmak istemedikleri, İngiltere'ye ekonomi, güvenlik ve dış politika alanında ihtiyaçları olduğunu dile getirmeleri bir başka paradoksal duruma da işaret etmektedir.

Birliğe üye 27 ülke ve her birinin yaşadığı sorunlar, ekonomik gelişmişlik düzeyleri vb. sebeplerle çıkarları eşitlemek ve eşit egemenlik haklarını güvenceye almak tabii ki hiç kolay değildir. Nihayetinde Avrupa Birliği, sermayenin çıkar birliğidir ve ancak çıkarlarda ortaklaşabildiği ölçüde yaşayabilir. Ayrıca dönemin ruhuna uygun olarak, sermayenin artık Avrupa kıtasında birlikten çok ayrılıklara ve başka bir takım kümelenmelere doğru seyrettiği, Brexit kararıyla daha da bir somutluk kazanmıştır.

AB'NİN ÇIKIŞ ARAYIŞLARI VE KARMAŞIK ENGELLER

Özellikle çevre ülkelerde derinden hissedilen ekonomik kriz ve onunla paralel bir eğri olarak seyreden siyasal krizin yaratacağı tehlikenin farkındalığıyla Brüksel merkezli farklı birlik projeleri çoktandır dillendirilmeye başlanmıştı. Özellikle de AB'nin içindeki risk alanları

ve üye ülkelerin iktisadi ve siyasal ağırlıkları ölçüsünde farklı yapılanmalara gidilmesi gerektiği konusunda tartışmalar yürütülmektedir. Ekonomik krizin pençesinde boğulan Yunanistan, İspanya ve İtalya gibi ülkeler için düşünülen ikinci bir Avrupa Birliği ve Kuzey Avrupa ülkeleri için düşünülen üçüncü bir Avrupa Birliği projesi (merkezini Almanya ve Fransa'nın tuttuğu) daha esnek bir bağlılığı ifade etmekle beraber birliğin dağılmasını ilk etapta önleyici projeler olarak konuşulmaya başlandı bile. İngiltere'deki referandumun ardından Avrupa Birliği Komisyonu tarafından daha sesli bir şekilde ifade edilen bu tarz çözüm önerileri, Avrupa Birliği'nin gelecek vizyonunu ve içinde bulunduğu derin bunalımı anlatmaktadır.

Alman orijinli sermayenin belirgin üstünlüğü, ekonomik entegrasyonun daha çok onun ihtiyaçlarına göre şekilleniyor olması en başta İngiltere ve Fransa olmak üzere diğer üye ülkelerin tepkisine yol açmakta ve en başta da savunma ve dış politika konularında entegrasyonun önünü tıkayarak, ulus devletlerin egemenlik haklarını Brüksel'e teslim etmelerini engellemektedir. 2000'li yılların başından itibaren giderek agresifleşen Alman sermayesi ekonomik gücünün yarattığı olanaklarla, Avrupa Birliği şemsiyesini de çok iyi kullanarak, deyim uygunsa kıta Avrupası ülkelerinin neredeyse tamamını kendisine bağımlı sö-

mürgeler durumuna sokmuştur. Alman burjuvazisinin doymak bilmeyen saldırıganlığı ve kirli hesapları ekonomik olarak onunla rekabet gücü olmayan İngiltere ve Fransa gibi ülkeleri de ürkütmeye başlamıştır. Brexit kararı aynı zamanda İngiltere'nin, demek oluyor ki aynı zamanda ABD'nin, Almanya'nın yükselen gücünü frenlemeye çalışan bir tutumu olarak da değerlendirilebilir.

Fransa ve İngiltere'nin daha çok askeri gücüyle dengelemeye çalıştığı AB içindeki egemenlik mücadelesi, Almanya'nın son dönemde bu alandaki hamleleriyle üstünlük elde etmeye çalışması ile ortaklık ipleri de şu an için İngiltere'yle, çok geçmeden de Fransa'yla kopacak gibi görünmektedir. Tarihsel olarak da Fransa ve Almanya'nın çok kolaylıkla karşı karşıya gelebilmeleri, hala da aralarında sınır sorunlarının ve Alsas-Loren (Alsace-Lorraine) gibi tartışmalı bölgelerin olması ve yine son yıllarda Almanya'nın Afrika'daki eski Fransız sömürgelerine dönük hamleleri, birliğin omurgasını oluşturan bu iki ülkeyi bir krizin eşğine getirebilecek potansiyel tehlikeleri anlatmaktadır. Birinci ve onun tamamlanmamış ve devamı niteliğindeki 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın yarattığı yıkım Avrupa kıtasında en azından bugüne dek bir barış atmosferinin hakim olmasını bir biçimiyle sağlamıştı. Ne var ki gerici sermaye düzeninin, daha çok da mecbur kalarak tahammül ettiği bu aynı barış atmosferinin ya da aynı anlama gelmek üzere nesnel koşulların sonuna gelinmiş bulunuyor.

Avrupa Birliği'nin en sorunlu alanlarından ve bir dizi anlaşmaya rağmen çözemediği sorunların bir tanesi Ortak Avrupa Ordusu, diğeri de ondan çok bağımsız olmamakla beraber dış politika konusunun da ortaklaştırılamamış olmasıdır. Ekonomik açıdan ortak para birimi, gümrük duvarlarının kaldırılmış olması, ortak pazar vb. parametreler üzerinden bir entegrasyondan bahsetmek mümkün. Ki bu alanda da özellikle eski Doğu Avrupa ve güneydeki kenar ülkelerin aleyhine bir gelişmenin olduğu ve bu ülkelerin rekabet edebilme yeteneğine sahip olamamalarından kaynaklı problemlerin, bırakınız çözülmesini, her geçen gün daha da büyüdüğüne tanık olmaktadır.

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın sonrasında kıta Avrupası güvenliği ABD ve NATO tarafından sağlandı ve halen de bunun böyle olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Ne var ki Avrupa Birliği artık bu alanda da inisiyatif almak ve ABD ile NATO'ya olan bağımlılığını azaltmak istiyor. Operasyonel kabiliyeti yüksek bir Avrupa ordusu oluşturmak için üye ülkeler arasında bir dizi anlaşma yapıldı. İlk etapta daha çok NATO'nun merkez karargahında ve onun gölgesinde şekillenen bu ordu giderek varlık koşullarını ve amacını daha tanımlı hale getirmeye çalışarak ondan ayrışmaya başladı. Geride

bıraktığımız son on yıl içinde bu ordunun istenilen ve planlanan bir düzeyde gelişmemiş olması, AB'ye üye ülkeler arasında da yeni sorun alanları ortaya çıkarmıştır. Üye ülkelerin ortak savunma ordusuna gerekli katkıyı vermiyor olması, ki Lizbon ve Berlin Plus anlaşmaları bunu kağıt üzerinde tanımlamıştır, daha çok ulusal ordularını güçlendirmek için büyük çaplı fonlar ayırıyor olmaları ve de hızla silahlanıyor olmaları başka birtakım arayışları gündeme getirmiştir. Özellikle de Almanya, önümüzdeki yakın dönemde Fransa ile birleşik bir ordu oluşturma konusunda hızlı bir mesafe alamazsa (ki bunun emareleri çok zayıf) çok süratli bir şekilde silahlanmaya gidecektir. Hâlâ da diğer Avrupa ülkeleri ile kıyaslandığında çok geriden geliyor olsa da elindeki imkanlar düşünüldüğünde bu arayışı kapatması çok zaman almayacaktır. Yakın zamanda eski Dışişleri Bakanı Joschka Fischer'in, Alman hükümetine tavsiyelerle dolu makalesinde,

“Alman Devleti'nin zaman geçirmeksizin silahlanması ve ordusunu güçlendirmesi gerektiği, aksi takdirde Rusya'nın gücüne karşı durulamayacağı” yönlü çağrıları, hem dönemin ruhu nu hem de Avrupa Birliği'nin bu alandaki yetersizliklerini ve handikaplarını anlamak açısından yeterli bir fikir vermektedir. Yukarıda kısmen değinmeye çalıştığımız Avrupa Birliği güvenlik ve ortak dış politika geliştirme enstrümanları, daha çok da İngiltere'nin bu alanda Birliğin dışında kalmayı tercih etmesiyle istenilen düzeyde olamamıştır. Kuşkusuz İngiltere'nin bu tercihinin gerisindeki en büyük neden İskoçya ve Kuzey İrlanda'nın Avrupa Birliği'ne siyasal anlamda bağımlılığını engellemek ve olası parçalanmaları önlemektir. İngiltere'nin yumuşak karnı olarak da görülen İskoçya ve Kuzey İrlanda sorunu, Brexit kararının ardından özellikle de Almanlar tarafından alttan alta ısıtılmaya çalışılmaktadır. Tarihi bir arka planı olan bu sorunların yakın gelecekte hem İngiltere hem de Avrupa Birliği'ni (yani Almanya ve Fransa'ya) başka bir denklemle karşı karşıya getirmesi de olasıdır.

İngilizlerin tutumu ABD'nin Avrupa Birliği meselesine nasıl baktığıyla da çok yakından ilintilidir. Özellikle de kıtanın güvenliği ve dış politikasının temel belirleyeni olarak ABD, inisiyatifi kapırmak istememektedir. Polonya ve Baltık ülkeleri üzerinden yaptığı askeri hamleler sadece Rusya'nın kuşatılması olarak değerlendirilemez. Bunlar aynı zamanda Avrupa Birliği ülkelerine de bir mesaj olarak anlaşılmalıdır.

2017 yılında aynı zamanda Avrupa

Birliği'nin merkez ülkelerinde (Fransa, Almanya, Hollanda gibi) genel seçimlerin yapılacak olması ve özellikle de Fransa'da Le Pen'in iktidara gelmesi ile birliğin geleceğinin ne olacağı konusunda Brüksel'de hummalı bir çalışma yürütülmektedir. Bu çalışmaların neler getireceğinden çok bu yıl yapılacak seçimlerin yaratacağı sonuçlar birliğin kaderini ve geleceğini belirleyecektir. İngiltere'nin ardından bir domino efektinin oluşması halinde Avrupa Birliği'nin koca bir yalan olduğu ve üzerine hazin türkülere yakılabilecek kadar da sonunun çok uzak olmadığını hep beraber yaşayarak göreceğiz.

ÇÖKEN HAYALLER VE ÖNCELEYEN UYARILAR

Avrupa Birliği üye ülkelerinin hemen hepsinde farklı nedenlerle de olsa birlik karşıtı toplumsal bir muhalefet ve buna öncülük eden siyasal partiler ve inisiyatifler söz konusudur. Avrupa toplumlarında

refah düzeyinin giderek geriliyor olması Avrupa Birliği'ne olan inancı da zayıflatmış ve hangi ülkede referandum yapılırsa istisnasız hepsinden çıkacak sonuç hemen İngiltere'den farklı olmayacaktır. Avrupa toplumlarının neredeyse tamamında Avrupa Birliği ve onun temsil ettiği değerlere karşı bir güvensizlik, inançsızlık ve biriken bir toplumsal

öfke var. İflas eden devlet bankaları, vergi skandalları, önlenemeyen işsizlik, düşük faiz uygulamalarının yarattığı başka birtakım sorunlar ve giderek eriyen bir orta sınıf gerçeği ile beraber son yıllardaki mülteci göçü ve güvenlik sorunları yeni fay hatları yaratmaktadır. Şu an yaşanan bu olguların tamamı siyasal anlamda sağcı popülist partiler tarafından kullanılıyor da olsa, toplumsal anlamda, Avrupa Birliği ve onun değerlerinin sosyolojik bir alıcısının olmadığını da gösteriyor.

Aslına bakılırsa durumun ne kadar vahim olduğunu en iyi yine Avrupa Birliği Komisyonu'nun raporlarından öğreniyoruz. 2011 yılında Avrupa Birliği Komisyonu'nun hazırladığı raporda ekonomik ve sosyal anlamda üye ülkeler içinde bir dayanışma ve fedakarlık yaratılamazsa şayet, birliğin geleceğinin tehlikede olduğu dile getirilmiştir. Yine aynı raporda özellikle de yeni üye ülkeler ve diğerleri arasında ekonomik ve sosyal anlamda bir denge yaratılamazsa, Avrupa Birliği'nin küresel bir güç olarak dünyanın yeniden şekillenmesinde (paylaşılmasında diye okumak gerekiyor) söz söyleme gücünün ve kabiliyetinin olamayacağı büyük bir açıklıkla ifade edilmiştir.

Raporun yayınlandığı tarihten bugüne hem Avrupa Birliği hem de dünyadaki diğer başka gelişmeler, bırakalım bir parça iyileşme belirtisi göstermeyi, daha da derin bir kriz halinin, hatta bir çöküşün yaşandığını göstermektedir.

Kapitalist dünya düzeninin en köklü ve en temel sütunlarından biri olarak Avrupa Birliği ve onun bileşenlerinin yaşadığı ve Brexit sonrası daha da belirgin bir hal alan ekonomik ve siyasal kriz kolayından üstesinden gelinebilecek bir süreç değildir kesinlikle. Her ne kadar burjuva medyası Trump ve onun yaptığı açıklamalar etrafında gündem belirlemeye çalışsa da İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılması ortada birlik diyebileceğimiz bir şey bırakmamıştır. Şüphesiz bugünden yarına dağılacak diye beklemek gerekmiyor, fakat bundan sonraki süreçlerin seyri her açıdan daha çok “önce anavatan” olacak gibi görünüyor. Ayrıca istisnasız bütün birlik üyesi ülkelerde yükselişe gecen gerici ırkçı-faşist partilerin politik anlamda yaratacağı basınç Avrupa Birliği fikri ve değerlerini daha da tartışmalı bir hale getirecektir.

KAPİTALİZM CEPHESİNDE DEĞİŞEN BİR ŞEY YOK

Sonuç olarak kapitalist dünya düzeninin yaşadığı sorunlar, sistemin sütunlarında açılan yarıklar artık yama tutmayacak kadar büyük ve derindir. Kapitalizme içkin yapısal kriz sendromu hiçbir tedaviye cevap verebilecek durumda olmadığı gibi, sistem artçı yeni sendromlarla bir çöküşe doğru hızla ilerlemektedir. Tarihsel olarak I. Emperyalist Paylaşım Savaşı öncesi benzerliklerle kıyaslama yapabileceğimiz ekonomik ve siyasal bir konjonktürün içinde bulunduğumuzu rahatlıkla ifade edebiliriz. O günün dünyası, koşulları, üretim güçleri ve üretim araçları ve çeşitliliği, yaşadığımız bu dönemle tabi ki kıyaslanamaz. Ne var ki kapitalizm ve ona has yapısal sorunlar ve yarattığı sonuçlar hiçbir zaman değişmedi ve değişmeyecektir.

İki savaşın yarattığı yıkımın ardından o günün siyasal ve iktisadi düzleminin de etkisiyle mevcut toplumsal bilinç, Avrupa ülkelerinin birliği ve “kardeş halklar” olarak bir çatı altında yaşamaları gerektiğine uygun bir durumdaydı. Tam da böyle bir atmosferde gündeme gelen ve neresinden baksak yarım asırdan fazla bir tarihe sahip olan Avrupa Birliği sermayenin birliğine hizmet etmiş bir projedir ve yine ancak o aynı sermaye sınıfının çıkarlarına hizmet ettiği süreçte yaşayabilir, tıpkı sayısız diğer proje, birlik, ittifak vb. gibi. Kapitalist sistem teorisi, onun iki yüzyıllık pratik tarihi ve de diyalektik mantığı bizi yanıltmayacaksa, çok zaman geçmeden yeni güç dengeleme ve çıkarlara bağlı olarak farklı ittifaklara gidileceğini söylemek yalnızca bir gerçeğe işaret etmek olacaktır.

Dünyada kriz ve kadınlar

Emperyalist kapitalist sistem doğası gereği çok yönlü krizler üretir. Burjuvazinin krizleri yönetme başarısı işçi sınıfının örgütsüzlüğü ve bağımsız devrimci bir kuvvet olarak siyaset sahnesine çıkamaması ölçüsünde mümkündür. İşçi sınıfını kontrol altında tutabilmekten aldığı cesaretle uyguladığı ağır ekonomik-sosyal-kültürel-siyasal politikalar burjuvazinin krizleri yönetmesini sağlar. Burjuvazi krizleri ancak yönetebilir, fakat çözemez. Çözmeye muktedir olmayıp yönetmekle yetinebildiği her kriz ise sorunları bir sonraki kriz dönemine ağırlaştırarak taşımaktan başka bir işlev görmez. Emperyalist-kapitalist sistemin krizler tarihi bunun belli başlı örneklerini vermektedir.

Kapitalist sistemin kriz dönemlerini çözmeye kullandığı “yöntemler” ise işçi ve emekçilerin lügatına “fatura” olarak girmektedir. Zira krizin faturası emekçilere kesilir. Söz konusu emekçi kadınlar olduğunda bu fatura daha da ağırlaşır.

KRİZ DÖNEMLERİNDE KADIN İSTİHDAMI ARTIYOR AMA NASIL?

Emperyalist kapitalist sistemin sırtını yasladığı dinsel inançlarla ve yüzyıllık geleneklerle beslenen kadının ikinci sınıf toplumsal konumu yargısı, kapitalizmin -deyim uygunsa- “kırmızı çizgisi” değildir. Söylem yalnızca kitleleri aldatmanın, manipüle etmenin bir aracıdır. Kapitalist düzen, ihtiyaçlarının dayattığı politikalar nedeniyle evine gönderdiği kadını gerisin geri istihdam etmekte beis görmemektedir. Tersine de onun için bir o kadar geçerlidir. Örneğin Asya krizi döneminde Malezya, topraklarına uluslararası sermayeyi çekmek için hazırladığı reklam broşürlerinde “*Elleri küçüktür ve son derece özenle çalışır. Üretim hattının verimliliğine doğulu (Malezyalı) bir kadından daha çok katkı koyabilecek denli iyi niteliklere ve kalıtsal özelliklere sahip biri daha var mıdır?*” diyebilmektedir. Kulaklarımıza yabancı gelmeyecek bir başka örnek de aynı dönem Tayvan’dan... Evli kadınların eve iş alması için Tayvan’da “fabrika gibi oturma odaları” programıyla teşvikler geliştirilmeye çalışılmıştır. Kadınlara, “annelik atölyesi”

kampanyası ile kriz döneminde “kutsal görev” kisvesi adı altında esnek çalışma dayatılmıştır.

Kriz dönemlerinde işçi-emekçi kadınları bekleyen akıbet bellidir. Formel sektörde, yani fabrikalar gibi belirli bir iş yerinde yasalarca düzenlenmiş iş yasası kapsamında ve diğer işçi kardeşleri ile birlikte çalışan kadınlar, işten ilk atılanlar olmaktadır. 2007’de dünya genelinde kadın işsiz sayısı 72 milyon, işsiz erkek sayısı ise 98 milyondur. Aynı istatistikler erkek işsizlik düzeyini % 5,3, kadın işsizlik oranını ise % 5,8 olarak göstermektedir. Krizle birlikte 2012 yılı için cinsiyet uçurumu 0,7 puan artmıştır. Kriz kadınlar için 13 milyon işi ortadan kaldırmış, erkekler için işsizlik oranı yüzde 5,7’ye çıkmış, kadınlar için bu oran yüzde 6,4’e yükselmiştir.

Ancak araştırmalar göstermektedir ki, kriz dönemlerinde kadın istihdamında artış da gözlemlenmektedir. Ancak bu istihdam artışı kulaklara hoş gelse de sonucu işçi kadınlar lehine olmamaktadır. Sistem kendi omuzlarına binen krizin yükünü hafifletebilmek adına ucuz emek olarak gördüğü kadın emeğini sömürmenin yollarını düzlemektedir. İşten atmak yerine formel işlerde “uysal” olarak görülen ve “sadakati” ile bilinen kadın işçi erkek işçiden daha ucuza, daha uzun çalışma saatlerinde çalıştırmayı yeğlemektedir.

Bir diğer seçenek olarak da sermaye, kadınları kitlesel olarak enformel işlere çekmekte, esnek çalışmayı yaygınlaştırmaktadır. Kadın işçiler daha ucuza çalışarak, yedek işgücü konumları ile erkek işçinin yerini almıyorsa eğer, kriz erkek işçilerin yoğunluklu olarak çalıştıkları bir sektörde yaşıyorsa; eşleri, çocukları, babaları işsiz kalan kadınlar, ev geçimini sağlayabilmek için, koşullarına bakmaksızın, bulabildikleri her türlü işle istihdama katılmaktadırlar. Çoğunlukla da hizmet sektöründe ve enformel, yani kayıtsız, esnek ve ev eksenli işlerde çalışan kadınlar, diğer dönemlere nazaran kriz dönemlerinde daha düşük ücretlerle, uzun çalışma saatleriyle, sosyal haklardan mahrum ve örgütsüz olarak çalışmaktadırlar. Üstüne üstlük enfor-

mel işlerde de kadınlar erkeklerden daha düşük ücret almaktadırlar. Kısacası kriz dönemlerinde meydana gelen kadın istihdamındaki artış, işçi-emekçi kadınlara daha fazla sefaletten başka bir şey vermemektedir.

1997 krizinin ardından Rusya, Latin Amerika ve Doğu Asya’da yaşanan kadın istihdamındaki artış tam da bu minvalde gerçekleşmiştir. ILO verilerine göre, 2001 krizinin ardından Latin Amerika’da kadınların % 58’i, Asya’da ise %65’i enformel işlerde istihdam edilmiştir. Endonezya İstatistik Kurumu’nun krizden on altı ay sonra yaptığı araştırma sonucunun verileri ise uzun yıllardır evli ve çocuklu kadınların dahi istihdama katıldığını ortaya koymaktadır. Geride bıraktığımız yılda günde yaklaşık 200 kadın, Venezuela’yı Kolombiya’ya bağlayan köprüde, ilaç ve gıda ihtiyaçlarını karşılamak için kestikleri saçlarını satmıştı.

KADINLAR İŞE, KIZ ÇOCUKLARI EV İŞLERİNE

Kapitalist sistem kadın istihdamını kendi ihtiyaçları doğrultusunda arttırırken kadının omuzlarına yüklediği ev ve çocuk bakımı gibi aslen muhtevası gereği toplumsal olan bu işleri kadının omuzlarında bırakmaya devam etmektedir. Bunun sonucunda işçi ve emekçilerin çocuklarını bekleyen akıbet ise yoksulluk ve yoksunluğun yarattığı psikolojik bozukluklar, kendi başlarına bırakılan çocukların gelişimindeki hayati yıkımlardır.

Kriz dönemlerine ilişkin küresel düzeyde yapılan araştırmaların sonuçları, kadın istihdamının artış gösterdiği aynı dönemlerde kız çocuklarının okula devam etme oranının düştüğünü göstermektedir. Kadınlar işe giderken ev ve küçük kardeşlerin bakımı kız çocuklarının üstüne kalmaktadır. Bu tercihte krizin yarattığı ekonomik sorunlarla piyasalaşan eğitimin masraflarının giderilememesi de önemli bir rol oynamaktadır. Tayland ve Endonezya’dan yansıyan raporlarda, ’97 krizinin ardından ’98 yılında başlayan yeni öğretim döneminde kız çocuklarının artan oranlarda okula dönmediği vurgulanmaktadır. ’97 krizinin başladığı dönemde 6 milyon çocuk okuldan ayrıl-

mış, okula devam edemeyen 7-12 yaş arasındaki kız çocuklarının sayısı üç kat artmıştır. Okula devam edemeyen erkek çocukların sayısı ise kız çocuklarına nazaran daha düşüktür. 2013 yılına ait bir başka veriye göre ise kriz dönemlerinde kız çocuklarının ilköğretim düzeyindeki eğitimi tamamlama oranı %29 civarındadır.

DÜNYANIN DÖRT BİR YANI...

Dünyanın dört bir yanında kriz içinde debelenen sistem, istihdam yollarını açsın ya da açmasın, işçi ve emekçi kadınlara derinleşmiş bir sefaleti reva görmektedir. Örneklerimiz her ne kadar gelişmişlik düzeyleri düşük ülkeler olsa da kadınlar kapitalist sistemin gerçekliği ile her yerde karşı karşıyadır. Söz konusu örneklerde daha çıplak bir biçimde görünür olan bu sonuçlar, İzlanda gibi kadın-erkek eşitliğinin görece daha üst düzeyde olduğu bir ülkede dahi kendini yakıcı bir biçimde hissettirmiş ve kadınları eşit ücret talebiyle sokaklara dökebilmiştir. İzlandalı kadınları ise Japonya ve Fransa gibi ülkelerin kadınları izlemiştir.

Burada krizin yakıcı sonuçlarını kadının istihdamına yansımaları ve bunun sonuçları üzerinden ele alsak da krizin sonuçlarının salt ekonomik olmadığı ortadadır. Kapitalist sistemin kadının karşısına çıkardığı tüm sorunlar cinsel şiddetten savaşlara, sömürüden gericiliğe dek geniş bir yelpazede çeşitlenmekte ve krizle birlikte kangrenleşmektedir. Dünyanın her bir köşesinde artan kadın cinayetleri ya da ABD’nin yeni başkanının ağzından döküldüğü üzere kadını aşağılayan politikalar tesadüf değildir. Aynı zamanda dünyada kadınların hangi renkle olursa olsun artık kitlesel olarak alanlara dolmaya başlaması da tesadüf değildir. Polonya’da, Latin Amerika ülkelerinde, İzlanda’da, Amerika’da olduğu gibi... Tek tek önlerine çıkan somut saldırılar ve talepler üzerinden sokağa çıkışlar yaşanmış, ağırlığını kadın işçiler oluştursa dahi örgütlenen eylemler reformist-feminist anlayışın sınırlarına dayanmıştır.

Gerçeklik şudur ki, işçi ve emekçi kadınlar öfkeli ve bu öfke devrimci kanallarla buluşmaya çölde suya hasret misali susamıştır. Önümüzdeki dönemde işçi ve emekçi kadınları daha fazla sefalet, daha fazla gericilik, daha fazla savaş beklese de kadınların önünde özgürlük ve eşitlik talepleri ile yeni bir dünya mücadelesini verecekleri günler uzanmaktadır.

Kaynakça:

*H. Fırat, *Kadın sorunu üzerine konferanslar*, tkip.org

* Zehra Aras, *Kapitalist kriz ve kadınlar*, Mart 2013

* Melda Yaman Öztürk, *Kapitalist gelişme ve kriz sürecinde kadın emeği. Asya deneyiminden çıkarılacak dersler*, Çalışma ve Toplum, 2010/1

Sözde çözümlere kanmıyoruz!

Ücretsiz ve nitelikli kreş istiyoruz!

Yaşadığı krizi aşmanın yollarını arayan sermaye devleti faturayı işçi ve emekçilere kesmek için her türlü yolu deniyor. Faturanın en ağırlı ise işçi ve emekçi kadınlara kesilmeye çalışılıyor. İşçi ve emekçi kadınları hedef alan saldırılar ise genellikle makyajlanarak perdelemeye çalışılıyor. Sermaye devleti tarafından birbirinin peşi sıra “müjdeler”, “teşvikler” vs. açıklanıyor. Son dönemde de küçük çocuğu olan işçi-emekçi kadınlar için “Evde Çocuk Bakımı Projesi” ve “Torununa Bakana Teşvik Projesi” gündemde.

“EVDE ÇOCUK BAKIMI PROJESİ”

Mart 2015’te başlayan “Evde Çocuk Bakımı Projesi”nin Antalya, Bursa ve İzmir’de uygulanmasının ardından İstanbul ve Ankara’da da uygulanması planlanmaktadır. Ankara ve İstanbul’da ilk başvuran 5000 anneye toplamda 47 milyon avronun üzerinde yardım yapılacağı söylenmektedir. Çalışan anneye akarabası olmaması şartı ile bakıcı için 320 avro destek verileceği, ek birtakım kriterleri de sağladığı takdirde bu desteğin 416 avroya kadar çıkacağı ifade edilmektedir. Ayrıca projeden faydalanabilmek için “Başvuru tarihi itibarıyla son bir yıldaki ortalama brüt ücreti, asgari ücretin brüt tutarının iki katını aşmaması” şartı bulunmaktadır.

“Evde Çocuk Bakımı Projesi” kapsamında verilecek maddi desteğin sigortalı bir bakıcının tüm masraflarını karşılamadığı ortadadır. Özellikle asgari ücretle çalışan işçi-emekçi bir kadın için bakıcı parası külfeti devam edecek, destek kapsamında aldığı paranın üzerini kendi maaşından karşılamak zorunda kalacaktır. Ayrıca bu teşvikin bir “proje” olduğu düşünülürse bir sürekliliğinin olmayacağı da ortadadır. Kısacası işçi-emekçi annelere büyük müjde olarak sunulan bu proje ancak geçici ve sınırlı bir çözüm sunmaktadır.

“Evde Çocuk Bakımı Projesi”nin tanıtımı “Küçük çocuğu olan annelere müjde!” denilerek yapılmaktadır. Avrupa Birliği destekli bir proje olan “Evde Çocuk Bakımı Projesi”nden 0-24 ay aralığında çocuğu olan annelerin yararlanabileceği söylenmektedir. Projenin öne çıkarılan bir diğer sloganı ise “Çocuk Bakım Desteğiyle Sigortalı Çalış, Çalıştır!” şeklindedir. Böylece hem işçi-emekçi annelerin, hem de çocuk bakıcılığı yapan kadınların sigortalı çalışma oranlarında bir artış olmasının hedeflendiği söylenmektedir.

Sermaye devletinin bu aldatmacaları karşısında başta işçi ve emekçi kadınlar olmak üzere tüm işçi sınıfının çocuğu olan işçi-emekçi kadınların gönül rahatlığıyla çalışabilmesinin ve çocukların sağlıklı gelişimini sağlamanın tek yolu olan ücretsiz ve nitelikli kreş talebini yükseltmesi gerekmektedir.

tedir. Sigortalı olma şartı son dönemde sermaye devletinin işçi-emekçi kadınlara yönelik politikalarıyla çelişiyor gibi gözükmemektedir. Çünkü sermaye devleti işçi ve emekçi kadınlara sürekli esnek, yarı zamanlı ve evden çalışmanın propagandasını yapmaktadır. Dolayısıyla projede sigortalı çalışma ve çalıştırma şartının olmasında, projenin Avrupa Birliği destekli bir proje olmasının, yani AB standartlarına uyum sağlama zorunluluğunun bulunmasının önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

“TORUNUNA BAKANA MAAŞ”

Çocuğu yüzünden çalışamayan işçi-emekçi kadınlar için çözüm olarak gündeme getirilen bir diğer proje de “torununa bakana teşvik projesi” olarak karşımıza çıkmaktadır. Henüz uygulamaya başlanmayan projenin patronların talebi üzerine gündeme geldiğinin özellikle altı çizilmektedir. Proje ile küçük çocuğu olan kadınların çalışmasının önünün açılacağı, torununa bakan babaanne ya da anneanneye maddi destek sağlanacağı söylenmektedir. Böylece, anneler çalışırken, çocuklarına güvenli bir şekilde bakılacağı ifade edilmektedir. Kamuoyuna yansıyan haberlerde proje kapsamında torununa bakacak anneanne-babaan-

neye asgari ücretin %30’u gibi bir destek verileceği söylenmektedir. Böylece sermaye devletinin çocuk bakımı için öne sürdüğü bir başka çözüm de “anneanne-babaanneye harçlık” olarak karşımıza çıkmaktadır.

İktidar temsilcileri tarafından anneanne-babaanne teşvikinin işçi-emekçi kadınların kazanılmış bir hakkı olan kreş hakkına bir alternatif olmadığı söylenmektedir. İşçi-emekçi kadınlar için İş Kanunu’nda tanımlanan kreş hakkının fiili olarak patronlar tarafından uygulanmadığı ortadadır. Cezai olarak caydırıcı bir yaptırımla karşılaşmayan çoğu patron işçi sınıfının örgütsüzlüğünden de destek alarak yasaca tanımlanmış yükümlülüklerini yerine getirmemektedir. Sayısal veriler kamuda dahi kreş hakkının gasp edildiğini göstermektedir. 2007-2008 yılında 497 olan kamu kreş sayısı 2015-2016’da 56’ya düşmüştür. İktidar temsilcileri inkar etseler de mevcut haliyle fiili olarak uygulanmayan kreş hakkının anneanne-babaanne teşviki, “Evde Çocuk Bakımı Projesi” gibi uygulamalarla resmen kaldırılmasının önü açılmaktadır.

KALICI VE GERÇEK ÇÖZÜM İÇİN MÜCADELEYE!

Sermaye devletinin son dönemde

işçi-emekçi kadınlar için “destek” olarak gündeme getirdiği projelerle ucuz emek gücü olarak görülen kadınları çalışmaya özendirmeye çalıştığı ortadadır. Sermaye ucuz işgücü ihtiyacını karşılamak istemekte, ancak kreş hakkını da külfet olarak görmektedir. Bu sebeple de gündeme gelen iki proje ile de çocuk bakımının kadınların çözmesi gereken bir görev olduğu algısı pekiştirilmektedir. Çocuk bakımının anne çalışmak zorunda kaldığında bakıcı ya da anneanne-babaanne tarafından evde çözülmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Sermaye devleti böylece kreş gibi bir yükümlülüğü hem kendi sırtından hem de patronların sırtından atmaya çalışmaktadır. Çocukların sağlıklı gelişiminin önünde bir engel olan “evde çocuk bakımı” işçi-emekçi kadınların önüne “tek çözüm” olarak sunulmaya çalışılmaktadır.

Sermaye devletinin bu aldatmacaları karşısında başta işçi ve emekçi kadınlar olmak üzere tüm işçi sınıfının çocuğu olan işçi-emekçi kadınların gönül rahatlığıyla çalışabilmesinin ve çocukların sağlıklı gelişimini sağlamanın tek yolu olan ücretsiz ve nitelikli kreş talebini yükseltmesi ve bunun için mücadele etmesi gerekmektedir.

Devrim Okulları yapıldı: Bu davet bizim!

Devrimci Liseliler Birliği'nin (DLB) İstanbul'da 3 ayrı alanda gerçekleştirdiği Devrim Okulları ile liselilerin mücadelesinin yanı sıra toplumlar ve devrimler tarihi tartışıldı.

ANADOLU YAKASI

DLB sömestr tatilinde düzenlediği Devrim Okulları, 27 Ocak'ta İstanbul Anadolu Yakası'ndan liselilerin bir araya gelmesiyle başladı. "Bir ağaç gibi tek ve hür, bir orman gibi kardeşçesine... Bu davet bizim!" çağrısıyla başlayan Devrim Okulu 3 bölümde gerçekleştirildi.

İlk bölümde tarih bilinci üzerine bir sunum gerçekleştirildi. Devrimler tarihi üzerine devam eden sunum canlı tartışmalar eşliğinde gerçekleşti. Devrimci gençlik hareketi üzerine yapılan değerlendirmelerle de yakın geçmişe dair bir bakış sağlanarak, tarihten öğrenilecek pek çok şeyin olduğuna vurgu yapıldı.

Ardından birlik tartışmalarına geçildi. Yine insanlık tarihinin gelişimi ile başlayan sunum, birliklere neden ihtiyaç olduğunun gerekçelendirilmesiyle devam etti. Sunumda liselilerin yaşadıkları sorunlar üzerine verilen örneklerle DLB'yi güçlendirme çağrısı yapıldı.

Üçüncü bölüm ise geçmiş dönemin değerlendirilmesi ile başladı. Sonrasında yeni mücadele dönemi üzerine planlamalar yapıldı. Gericileşen eğitim müfredatına, yapboz tahtasına dönen sınav sistemine ve gençliği geleceksiz bırakan tüm sisteme karşı yerel meclisleri düzenli toplamak, yayın faaliyetini güçlendirmek gibi kararlar alındı. Meslek liselilerin normal liselerden farklı olarak yaşadıkları sorunlar anlatıldı ve Meslek Liseliler Birliği'nin oluşturulması üzerine çağrı yapıldı.

Devrim okulunun gerçekleştiği süre boyunca canlı tartışmalar, deneyim ak-

tarımları yapılırken, sunumlar arasında türküler ve marşlar söylendi. Devrim Okulları'nın Anadolu Yakası'ndaki ilk bölümü başarıyla bitirilirken, düzenin gericiliği besleyen okullarına, müfredatına karşı alternatif okullar kurulmuş oldu.

KÜÇÜKÇEKMECE

İstanbul Küçükçekmece'de ise 30 Ocak'ta başlayan Devrim Okulu'nun ilk bölümünde insanlık tarihine kısa bir bakış atıldı. Ardından devrimler tarihi hakkında bir sunum yapıldı. Sunum, sorular ve tartışmalarla canlılık kazandı. İnsanlığın doğuşundan bu yana doğal bir örgütlülüğü olduğuna vurgu yapıldı.

İkinci bölümde liselilerin birliğinin neden önemli olduğu üzerine tartışma gerçekleştirildi. Liselerde yaşanan somut örneklerle liselilerin birliğinin önemi vurgulandı. Farklı ülkelerdeki gençlik hareketlerinin kazandığı haklara örnek verildi. Meslek liselilerin birliğinin yakıcı bir ihtiyaç olduğu vurgulandı.

Üçüncü bölümde ise yeni dönem hakkında değerlendirmeler yapıldı. Yayınların yaygın kullanılmasının öneminden bahsedildi. Liselilerin Sesi'nin daha yalın, anlaşılabilir bir dil kullanması ge-

rektiği vurgulandı. Okur mektuplarının katkısının önemi üzerine konuşuldu. Daha sonra Küçükçekmece DLB'nin yerel yayını Özgür Tahta gündemleştirildi. Tartışmanın sonunda yerel meclislerin ve okul meclislerinin öneminden söz edildi.

Canlı geçen tartışmaların ardından Devrim Okulu'na katılan herkes Liselilerin Sesi için devrim okullarına dair düşüncelerini yazarak katkı sağladı. Son olarak, diğer günlerde gerçekleştirilecek gezi ve film planlaması yapıldıktan sonra toplantı sonlandırıldı.

ESENYURT

İstanbul Esenyurt'ta ise Devrim Okulları 30-31 Ocak tarihlerinde gerçekleştirildi.

İlk gün, içinden geçilen dönem ve bu dönemde DLB'nin faaliyetleri gözden geçirildi. 15 Temmuz darbe girişiminden sonra artan gerici propaganda, baskı uygulamaları ve bu uygulamalara karşı liselilerin tutumu hakkında tartışmalar yapıldı. Yeni dönemde DLB'nin yapabileceği faaliyetler ve liselilerin birliğini sağlama hedefinde yararlanılabilecek araçlar tartışıldı. Yerellerde ve okullarda kurulması hedeflenen meclislerin öne-

minden söz edildi. Afiş, sticker ve bildiri gibi araçların daha yoğun şekilde kullanılması gerektiği üzerinde durulurken, kolektif okuma gibi faaliyetlerle birlik ve dayanışma gücünün artırılabilirliği belirtilerek ilk günkü toplantı sonlandırıldı.

İkinci günkü toplantı insanlık tarihi üzerine söyleşi ile başladı. İnsanlığın ortaya çıkışında emeğin, doğayla mücadelenin rolü hakkında fikir yürütüldü. Sınıflı topluma geçişten önce insan topluluklarının yaşama biçimi ve sınıflı topluma geçiş sürecinin başlamasını sağlayan koşullar tartışıldı.

İnsanın neden tarihin öznesi olduğu, tarihin ilerlemesinde ve sınıf mücadelesinde örgütlülüğün kaçınılmazlığı somut örnekler verilerek ortaya kondu. Sınıflı toplumda egemen sınıfın elindeki gücün kaynakları ele alınarak kapitalist toplumdaki sınıf mücadeleleri üzerinde duruldu. Bugün sınıf devrimcilerinin, emekçilerin sınıf mücadelesini kazanması için kullanacağı yöntemler üzerine tartışmalar yapıldı.

Daha sonra Devrim Okulu'na katılan herkesin devrim okullarına dair düşüncelerini yazıya dökmesiyle Liselilerin Sesi'nde okur mektuplarının yaptığı katkıdan söz edilerek toplantı sonlandırıldı.

Eğitimde gericiliğe devam: "15 Temmuz yazı yarışması"

15 Temmuz'un ardından bir yandan toplumsal muhalefeti hedef alan baskıları had safhaya vardırarak sermaye devleti diğer yandan da "milli irade" demagojisine başvuruyor. Bu demagoji, müfredatı gericileştirilen eğitim alanına da yansıtılıyor. Yeni eğitim yılı "15 Temmuz haftası" adı altında AKP propagandası ile açılırken şimdi de öğrencilerden 15 Temmuz'a dair yazı yazmalarının istendiği "ödüllü" yarışmalar düzenleneceği

açıklandı.

"MİLLİ İRADE" YALANI LİSELERDE YAYILMAK İSTENİYOR

Dil ve Edebiyat Derneği; Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Türk Dil Kurumu (TDK) işbirliğiyle hayata geçirilecek uygulamayla liselerde, "Türkiye'nin Darbeler Tarihi ve 15 Temmuz Milli İrade Zaferi" konulu deneme, hikâye ve şiir yarışması düzenlenecek. MEB'in katılm

sağlanmasına ilişkin gönderdiği yazıda da "milli irade" demagojisine başvuruluyor. Yazıda yarışmanın amacı hakkında şunlar ifade ediliyor: "Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılına ramak kala, kaynağını millettten almayan, millet ve devlete karşı girilen hiçbir hareketin meşru olmadığına dikkat çekmek ve gençleri özgür yaşama yönelik girişimlerin meşru olmadığı hususunda bilinçlendirmek."

"ÖDÜL" ERDOĞAN'LA GEZİ

15 Temmuz'la ilgili deneme, şiir ve hikaye yazılarının yazılacağı yarışmada birinci olan öğrenci 15 bin TL ödülün yanı sıra Erdoğan'la birlikte yurtdışı gezisine gidecek. İkinciye 10 bin TL, üçüncüye de 5 bin TL ödül verilecek. Bu öğrencilere Dil ve Edebiyat Dergisi'nde yazı yazmak kaydıyla üniversite eğitiminde burs sağlanacak. 30 Ocak'ta başlayan yarışmada yazılar 28 Şubat-12 Mart tarihleri arasında toplanacak. Ödül töreni ise Temmuz'da, kaçak sarayda düzenlenecek.

Apple'ın Trump'la "sorunu!"

Donald Trump Amerika Birleşik Devletleri'nin yeni başkanı oldu. Trump Beyaz Saray koltuğuna oturduğundan beri imzaladığı kararnameler ile birçok tartışma yarattı. Gündemde geniş yer kaplayan kararnamelerden biri de yedi ülkenin (Suriye, Irak, İran, Libya, Somali, Sudan ve Yemen) vatandaşlarına ilk aşamada 90 gün ABD'ye giriş yasağı konması oldu.

Federal mahkemenin bu kararı askıya almış olmasına rağmen geçenlerde İran asıllı Amerikan vatandaşı olan 5 yaşındaki bir çocuk ailesi ile geldiği havalimanında beş saat boyunca kelepçeli halde tutuldu. Beyaz Saray sözcüsü "cinsiyetin ve yaşı ABD'ye tehdit oluşturmayacağı anlamına gelmiyor" diyerek 5 yaşındaki çocuğun 5 saat boyunca kelepçeli tutulmasını savundu.

Trump'ın bu "başkanlık emri"ne tepkiler büyürken bir açıklama da Apple'ın CEO'su Tim Cook'tan geldi. Apple'ın Suriyeli bir göçmenin oğlu tarafından kurulduğunu hatırlatarak; "Göç yasak olsaydı, bugün Apple olmazdı. Ve büyüyemezdi de. Bu kararnameden birçok Apple çalışanı da doğrudan etkileniyor" dedi. Cook, çalışanlarını düşündüğünden ya da onları sevdiğinden değil, şirketin kârlarının etkileneceğinden kaynaklı tepki gösteriyor. Çünkü Apple'ın üretim merkezlerinde çoğunlukla göçmen işçiler çalışıyor. 30 farklı ülkede fabrikası mevcut ve bunların yarısı Çin'de kurulu. ABD'de bulunan üretim merkezlerinde de göçmenleri çalıştırarak ucuz işçilik üzerin-

den kar sağlıyor. Tim Cook Apple'ın kuruluşundan bahsederken yaratıcılığın beyin göçü ile beslendiğini dile getirmiş olsa da, bu söylemleri özünde ucuz işçi kaynağının kesilebilmesinden duyduğu kaygıyı ortaya koyuyor. Zira çalışanlarının doğrudan etkilendiğini belirterek bu durumu itiraf etmiş oluyor. Eğer Apple farklı ırk, mezheplerden insanları ucuz iş gücü olarak çalıştırmıyor olsaydı Trump'ın bu gerici adımına ses etmezdi.

Tim Cook son olarak "Hepimiz farklı gemilerden gelmiş olabiliriz, ama hepimiz aynı teknedeyiz" diyerek sözünü bitiriyor. Evet hepimiz farklı gemilerdeniz. Bazılarımızın çok lüks, bazılarımızın tahtası çürümüş. Ama aynı teknede de olamayız. Batan bir gemide kurtarıcı olan teknelere ilk olarak zenginler biniyor. Parası olan hayatta kalıyor. Yukarıdaki söylem çok söylenir ve sınıf farklılıkları yokmuş gibi hepimizin koca bir aile olduğu vurgulanır. Tabi bu söylem sadece yalandan ibarettir. Çünkü biz hiçbir zaman aynı geminin yolcuları olmadık.

Nasıl ki Apple gibi dev şirketler ikiyüz-

lü ise aynı şekilde ABD de öyle. Güya en kısa zamanda ülkeyi güvenli hale getirmeyi amaçlayan Trump yönetimi, sanki tüm bu barbarlığın baş sorumlusu ABD değilmiş gibi davranıyor. Emperyalist ülkelerin kirli çıkarları için milyonlarca insanın yaşamına kast etmiş, yerinden yurdundan etmiş olanlar şimdi de 5 yaşındaki bir çocuğun tehdit oluşturduğunu savunuyorlar.

Trump'ın bu ırkçı kararlarına Apple gibi büyük şirketlerin kendi çıkarları için tepki göstermesi değil, bu kararın doğrudan etkilediği ya da etkilemediği işçilerin, emekçilerin tepki göstermesi önemli. Büyük şirketler kendi sınıf çıkarları üzerinden söylem geliştiriyor, aynı şekilde işçiler de kendi sınıf çıkarları üzerinden örgütlü bir şekilde tepkiselliğini dile getirmek zorunda. Amerikalı emekçilerin asıl düşmanı farklı dillerden, dinlerden gelenler değil, ırkçılığı yaymak ve insanı insana kırdırmak isteyen emperyalist kapitalist tekellerdir.

KARTAL'DAN BİR KIZIL BAYRAK OKURU

Kapitalist toplum, bir çocuğun açlıktan ölmesine göz yumar da babasız büyümesine göz yummaz!

"Bir anne yeni doğan bebeğini denize attı" haberini duyar duymaz hepimiz "cani anne" diyoruz, bebeği istemeyen babayı unutarak. Elbette ki, bir annenin bu yaptığının hiçbir şekilde savunulacak yanı yok. Ama tek başına anne mi suçludur, bütün suç kadının mıdır?

Babası olmayan çocuğa kötü ithamlarda bulunulan bir toplumda kadın tek başına çocuğun sorumluluğunu almakta ne kadar cesur davranabilir. Üstelik tek başına anne olmak isteyen kadın çirkin ithamlarla karşılaşır. Oysa doğurganlık özelliği bulunan kadının çocuk sahibi olması kadar doğal ne olabilir. Ama hayır! Kadın resmi olarak babası olmayan bir çocuğu ne dünyaya getirebilir, ne de o çocuğu büyütebilir. Kadın tek başına bir çocuğun sorumluluğunu almaya ce-

saret etse bile, burjuva ideolojisi ile biçimlenmiş toplum buna mani olmak için elinden gelen her türlü çabayı gösterir. Kadın kendi ailesini bile kaybedebilir böyle bir durumda. Hatta işini, evini bile kaybedebilir. Çünkü, burjuva gericiliği ile kirletilmiş bu toplum çok "ahlaklıdır": Bir çocuğun açlıktan ölmesine göz yumar da, babasız büyümesine göz yummaz.

Asıl canı olanlar, kadının anne olmak için evlenmesini şart koşanlardır. Asıl canı olanlar, kucağında bebeği ile iş arayan kadına kapıları kapatanlardır. Asıl canı olanlar, kadını bebeğinden kurtulmak isteyecek kadar çaresiz bırakanlardır.

Deniz! Beşik olacak,
Bir yavrucağıza.

Deniz! Ninniler söyleyecek
Bir bebeğe, dalga sesleriyle.

Deniz! Örtetek üstünü yorgan gibi
Bir bebeğin.

Deniz! Sarıp sarmalayacak
Bir bebeği, ana kucağı gibi
Baba şefkati gibi.

Ve deniz sahip çıktığı O bebeği,
Bir daha vermeyecek,
Yeryüzündeki insanlara...

Çünkü insanlar sevmeyi bilmiyor.
Deniz! Sarıp sarmalayacak,
Bir minik bebeği....

ÜMRANİYE'DEN KIZIL BAYRAK OKURU

Çocuklar ve hayalleri

Resimdeki küçük çocuk, fotoğrafta görünmüyor ama aslında kendi yaşlarında olan iki öğrenciye bakıyor. Dakikalarca hiç kıpırdamadan oturduğu taş üstünde öylece kalakaldı. Sırt çantasıyla, üzerlerinde okul üniforması olan çocuklara öylece baktı. Kim bilir bakarken aklına neler gelmiştir. Acaba sormuş mudur kendine: "Onlar okula giderken ben neden gitmiyorum? Şimdi okulda olmam gerekirken neden kâğıt topluyorum?" diye. Sormuş mudur "Bu devasa binalar varken ben neden derme çatma bir evde yaşıyorum" diye? Çünkü o bölge devasa büyüklükteki binaların, lüks sitelerin ve aynı zamanda yıkık, dökük gece konduların olduğu bir bölge. Lüks sitelerin önünden çocukların okul servisine bindiği, aynı zamanda çıplak ayaklı çocukların trafik ışıklarında araba camı silip, mendil sattığı bir bölge. Kısaca varlıkla yokluğun iç içe olduğu bir bölge. Böyle bir yerde çocuklar neleri hayal eder acaba? Yokluğa kahredip neleri hayal etmekten vazgeçerler?

Bir de biraz daha şanslı olup okula giden emekçi çocukları var. Hani şu ticarethaneye dönüştürülen okullara. Her gün öğrencilerden para isteyerek özel okulları aratmayan devlet okullarına. Eğitim kurumları olması gereken okullar bugün öğrencileri bir bireyden çok bir müşteri gibi görüyorlar. Okul masrafı ciddi anlamda velilerin belini büküyor. Hatta bu nedenle geleceğimiz olan çocuklar okul masrafları yüzünden ailesine yük olduğunu düşünüyor. Verilen eğitimin kalitesi düşerken bunca toplanan para nereye gidiyor diye sormadan edemiyor insan. Okulların yarıyıl tatiline girmesiyle velilerin masrafı 15 günlüğüne de olsa azaldı. 15 günlüğüne kimi emekçi çocukları eve hapsoldü, kimi ise bu tatili fırsat bilip okul harçlığını çıkartmak için çalışmak zorunda kaldı. Yani tatil yine hayallerde kaldı.

Bir de sokakta dilenen çocuklar var. Utangaç gözlerle para istemek için size elini uzatan çocuklar. Para için uzatılan o el acaba bir gün olsun sevgi ile tutulmuş mudur?

Sokakta çocukların para istemek için değil de sevgiyle, mutlulukla elinizi tutmak için elini size uzattığı gün, işte o gün bütün çocukların hayalleri gerçekleşmiş olacak. Onlara daha iyi bir yaşam sunmak isteyenlerin kurduğu sömürsüz, sınıfsız bir dünyada.

DENİZ TANYA

Kriz sistemin iflasıdır...

Alternatif, toplumsal devrim ve sosyalizmdir!

...Dünya kapitalizminin bütününü saran ekonomik kriz tüm dünyanın ana gündemi olmayı sürdürüyor. Şu veya bu olay ya da gelişme kısa süreliğine de olsa elbette zaman zaman öne çıkabilir, fakat girmiş bulunduğumuz dönemin ana gündemi artık kapitalizmin küresel çaptaki krizdir...

...Sözkonusu olan 30 yıldır çok çeşitli yollarla ertelenen bir genel yıkımın (depresyonun) kendini artık nihayet her türlü önlemi boşa çıkaracak biçimde dayatmasıdır. Mevcut kriz bugün henüz bu türden bir genel yıkımın öncü sarsıntıları sınırlarında seyretmektedir. Fakat bu kadarı bile kapitalist dünya ekonomisini istisnasız tüm ülkelerde genel bir durgunluğun (resesyon) ve daralmanın içine çekmeye yetebilmiştir. Korkulan depresyondur...

...Bu krizden çıkış için burjuva dünyasının önünde iki yol durmaktadır. Bunlardan ilki, krizi işçi sınıfına ve emekçilere fatura etmektir. Bu, son 30 yıldır yapılmakta olanı yeni bir düzeyde şiddetlendirmek anlamına gelmektedir. İkincisi, sermaye birikimindeki aşırılığı ve aşırı üretim fazlasını geniş çaplı bir "değersizleşme" süreci içinde ortadan kaldırmaktır. Bu ise geniş çaplı iflaslar

zincirinden ekonominin yeni bir düzeyde askerileştirilmesine ve büyük çaplı yıkıcı savaşlara kadar, sosyal-siyasal ve kültürel faturası olağanüstü ağır bir dizi yol ve yöneme kapıyı ardına kadar açmak anlamına gelir. Zira kapitalizm, genel bir ekonomik çöküşe evrilme potansiyeli taşıyan geniş çaplı bir krizden, her zaman üretici güçlerin ve birikmiş zenginlerin geniş çaplı bir tahribi olmaksızın, kendini kurtaramaz...

...Kapitalizm bunalımlarla birlikte savaşlar ve devrimler üretiyor, geride kalan tarihi bunu kanıtlıyor. Şimdi yine günden güne şiddetlenen bir bunalımlar ve kendini bugünden bölgesel çapta gösteren savaşlar dönemi içindeyiz. Biriken muazzam sorunlar ve keskinleşen sınıf çelişkileri devrimler için de toprağı gitgide daha çok mayalıyor. Bu durumda, burjuva gericiliğinin devrimin olanaklarını boğmaya yönelik karşı-devrimci hamlelerini boşa çıkarmak ve insanlığı yeni bir büyük emperyalist savaşın telafisi zor yıkımından korumak, işçi sınıfı ve halkların gelmekte olan yeni devrimler döneminin olanaklarını ne ölçüde değerlendirebileceğine sıkı sıkıya bağlı olacaktır...

(Bütünlüğü içinde kapitalizmin krizi / www.tkip.org)

